

DE AFMETINGEN VAN DE EEUWIGE LIEFDE

The dimensions of the eternal love

door

WILLIAM HUNTINGTON

1745-1813

"Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij, en bekennen de liefde van Christus, (dat) die de kennis te boven gaat" *Eféze 3:18-19*

Mijn broeders.

De apostel Paulus is zo'n diepzinnig geleerde, dat ik hem niet kan volgen. Iedere keer als ik zijn brieven lees, plaatst hij mij als het ware voor een onmogelijke taak. Daarom moet ik deze preek maken met behulp van kleine fragmenten.

- Aan het begin van dit hoofdstuk behandelt de apostel *hoofdzakelijk de bedeling der genade Gods die hem gegeven is*, vers 2, 3.
- Hij spreekt ook over een verborgenheid, die in God voor de wereld verborgen is, namelijk dat de heidenen mede-erfgenamen zullen zijn van de belofte des levens met de Joden, 6.
- In de derde plaats vermeldt hij dat hij een dienaar van deze genade is onder de heidenen, 7.
- In de vierde plaats verwoordt hij in alle ootmoed dat hij deze genade niet waard is en dat hem toch de genade gegeven is, dat hij onder de heidenen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus mocht preken, 8.
- In de vijfde plaats zegt hij ons dat zelfs nu door de Kerk aan de overheden en machten in de hemel de menigvuldige wijsheid Gods bekend gemaakt wordt, 10. Dit is allemaal voortgekomen uit het eeuwige voornemen Gods, dat Hij heeft gemaakt in Christus Jezus, 11. In Hem, dat is in Christus, hebben wij heilige vrijmoedigheid en toegang tot God.
- We kunnen gaan in het vertrouwen dat we door het geloof in Hem, in Wie alle beloften Gods ja en amen zijn, aangenomen zullen worden, tot heerlijkheid van God de Vader, 12.
- De apostel wenst ook dat de Efeziërs niet verslaagd zullen worden vanwege de verdrukking die hij verdroeg. Daarmee wilde hij duidelijk maken dat God het lijden van Zijn dienstknechten niet aan hen voorstelde om hen te ontmoedigen, maar om hen te bemoedigen en hun geloof te versterken. Daarom moeten ze roemen in de verdrukking en zich er niet door laten verschrikken, 13.
- Midden in deze brief begint de apostel te bidden en hij richt zich tot de Vader van Christus, "uit Welke al het geslacht in de hemelen en op de aarde genoemd wordt", 15. De zegen die de apostel van God begeert, is dat de Efeziërs met kracht versterkt worden "door Zijn Geest in de inwendige mens", 16. Met de inwendige mens bedoelt hij het gehele werk der genade in iedere vernieuwde ziel. Dit wordt de nieuwe of inwendige mens genoemd, zoals de verdorvenheid en het verderf "de oude mens" genoemd worden. De apostel zegt als het ware: "Door de genade en de Geest van God, die uw wil verootmoedigd en geneigd hebben om Christus te kiezen in onderwerping aan Gods wil, is Christus ook aangewezen tot uw eeuwig deel." Omdat de apostel geloofde dat verootmoedigende genade hun wil had onderworpen en reinigende genade hun geest had vernieuwd, was hij ook van mening dat de liefde van God hun hartstochten had gereinigd en een vurig verlangen naar het genieten van Christus Jezus had ontstoken.

De apostel wenst dat de soevereine en allesoverwinnende genade van God in hun hart en geweten zou heersen en regeren. Daarom begeert hij dat de voor eeuwig geprezen Verlosser ongehinderd en zonder medeliefhebber in hun hartstochten heerst en regeert alsof zij met Hem op Zijn troon gezeten waren. De apostel wist heel goed dat zondige mensen veel aanvallen zouden richten op hun verstand en dat vleselijke zaken hun hartstochten gevangen zouden proberen te nemen. Ijdele dingen zouden hun gedachten in beslag nemen, genoegens zouden hun begeerten gaande maken en wettische dienstbaarheid zou hun geweten verstrikken en regeren. Daarom wenst hij dat de inwendige mens versterkt wordt door geestelijke macht. Daarmee geeft hij aan dat al onze voornemens, pogingen en waakzaamheid geen voldoende bolwerk zouden zijn tegen de aanslagen en aanvallen van de satan, tenzij ze versterkt worden door de geestelijke kracht van God de Almachtige.

De apostel wist uit eigen ondervinding heel goed dat de satan zulke zielen lang belegeren zou, omdat hij dit zelf had ondervonden. Hij wist ook dat het waar was dat één zonde, wanneer deze in de ziel was toegelaten en werd gekoesterd, de hartstochten in beslag zou nemen en de deur zou openen voor veel andere zonden. Het gevolg hiervan zou een kloof of breuk zijn, waardoor er zeer veel schoonschijnende zonden zouden volgen.

Wanneer een of andere zonde de overhand heeft, zal dit de gesprekken van Gods kind beïnvloeden en een struikelblok zijn voor de zwakken in het geloof. Het leven en de wandel van zo'n kind van God zou getuigen van weerspannigheid en zijn tong zou verdorven zijn, zoals de wijze man zegt: "De gezondheid der tong is een boom des levens, maar de verkeerdheid in dezelve is een breuk in de geest", Spr. 15:4. Wanneer we opgaan in de zonde, trekt Gods Geest Zijn versterkende invloed gedeeltelijk terug, zodat degene die afkerig van hart is, van zijn wegen verzadigd wordt, Spr. 14:14. Als dit zo is, wordt de muur om onze hartstochten afgebroken en liggen we bloot aan iedere verzoeking. Dit zegt de psalmdichter als volgt: "Waarom hebt Gij zijn muren afgebroken, zodat allen die de weg voorbijgaan, hem plukken", Psalm 80:13. Als we zo in de strikken geraakt zijn en we ons proberen te verzetten, worden we afgewezen en teruggedreven. Dit leidt ertoe dat ons hart in opstand komt en murmureert. Dan geldt het volgende ook van ons: "De dwaasheid des mensen zal zijn weg verkeren; en zijn hart zal zich tegen de HEERE vergrammen", Spr. 19:3.

Nu verwachten we dat Christus zal komen om de breuk te helen en alle valse goden te verjagen. Daar bidden we om, maar Hij zegt: "Die afkerig van hart is, zal van zijn wegen verzadigd worden", Spr. 14:14. Als onze afkerigheid hiertoe leidt, beginnen we tegen de Zaligmaker te murmureren en met Hem te twisten en vragen we waarom Hij Zijn vroegere goedertierenheid van ons heeft afgewend. Hij, de beledigde Rivaal, redetwist met ons over dit punt en wij volharden liever onbeschaamd in onze twist met Hem, dan dat we de gramschap van de HEERE, tegen Wie we gezondigd hebben, dragen, Micha 7:9. Zo heeft de zonde scheiding gemaakt tussen Christus en de ziel Jesaja 59:2 en de twist met Hem verstevigt de grendel van ontrouw, zoals er staat geschreven: "Een broeder is wederspanniger dan een sterke stad; en de geschillen zijn als de grendel van een paleis", Spr. 18:19. Als een twist met Christus is als de grendelen van een kasteel, hoe veel te steviger zullen deze grendelen dan zijn als er ook sprake is van opstand?

De apostel weet dat dit onvermijdelijk is als we in de zonde opgaan en bidt ernstig of God de vernieuwde zielen van de Efëziërs met geestelijke macht wil versterken tegen de invallen van de duivel, Efëze 3:16. De apostel weet namelijk heel goed dat de dierbare Verlosser in hun hart zal blijven wonen en er geen andere minnaar over hun hartstochten zal heersen, als hun ziel versterkt wordt met Goddelijke macht. Hij wijst hierop in het zeventiende vers, waar hij bidt of Christus door het geloof in hun hart wil wonen.

De apostel begeert dat Christus als hun Koning zal zien dat Zijn wetten geliefd, gehoorzaamd en overdacht worden en dat Hij als de Koning der gerechtigheid Zijn gezegende scepter zal mogen zwaaien in hun hartstochten en hun geweten. Omdat Hij hun verzoenende Zaligmaker is, begeert de apostel ook dat ze vrede en genade mogen genieten in hun ziel en dat de Zaligmaker, Die geheel liefelijk is, geëerd, verheven en bewonderd zal worden op de troon van hun hart. "Opdat Christus door het geloof in uw harten wone, en gij door de liefde geworteld en gegrond zijt", Efëze 3:17.

De apostel weet heel goed dat Christus als Koning der rechtvaardigheid en Koning des vredes niet in de wereld heerst, zoals er staat geschreven: "Ik ben niet gekomen om vrede te brengen, maar het zwaard", Matth. 10:34 en "Ik ben gekomen om vuur op de aarde te werpen; en wat wil Ik indien het alrede ontstoken is?", Luk. 12:49. Het is niet zo dat de hele wereld onder de heerschappij van de scepter der genade staat. Christus heerst op de berg Sion, maar niet alle mensen zijn tot de berg Sion en het hemelse Jeruzalem gekomen. De uitverkorenen, en zij alleen, vormen de geestelijke berg Sion,

zoals er staat geschreven: "De HEERE heeft Sion begeerd, Hij heeft het begeerd tot Zijn woonplaats", Psalm 132:13. Daarom vertoont Hij Zijn voortreffelijke schoonheid en almachtige kracht. De psalmdichter zegt: "Uit Sion, de volkomenheid der schoonheid, verschijnt God blinkende", Psalm 50:2. Sommigen zeggen echter ronduit dat ze niet willen dat deze Mens Koning over hen is en blijven ook bij deze mening. Als God hen met rust laat wanneer zij zich dit plechtig voornemen, is dit een verschrikkelijk teken waaruit blijkt dat zij niet uitverkoren zijn. Daarom blijven alle geloften waaraan zij hun ziel hebben verbonden van kracht en zullen al hun geloften bestaan. Niemand kan deze geloften te niet maken dan een vader en een echtgenoot en Christus is de Vader en de Echtgenoot, Die ze kan verbreken, zodat de HEERE het hun vergeven zal, Num. 30:4-8.

Maar laten we verder gaan. Het Koninkrijk van God is niet van deze wereld en daarom kan het niet met vleselijke wapens veroverd of verdedigd worden. Het is waar dat Christus de Koning der koningen en de Heere der heren is, dat door Hem de koningen regeren en de prinsen recht spreken. Dit gebeurt echter onder Zijn absolute macht als Vorst van alle volken.

Maar Zijn geestelijke Koninkrijk is niet van deze wereld. De troon der genade is in de hemel, Zijn wetten komen uit de hemel en zijn geschreven in het verstand van al Zijn onderdanen. Hij zwaait Zijn scepter over iedere gerechtvaardigde ziel die in Zijn Naam gelooft ter rechtvaardigheid en in Hem eeuwige rechtvaardigheid en sterkte vindt. Zijn Koninkrijk wordt opgericht in de harten van Zijn gelovigen, zoals er staat geschreven: "Het Koninkrijk Gods is in ulieden", Luk. 17:21, Engelse vertaling. Dit Koninkrijk is geheel geestelijk, want het is niet in woorden, maar met macht; het is rechtvaardigheid, vrede en vreugde in de Heilige Geest. Mijn vrienden, zo zijn de wetten van de Zaligmaker in ons geschreven, Hij moet de heerschappij hebben over onze hartstochten en Zijn vredelievende scepter zwaaien in ons geweten. Ik geloof dat dit het vermaak van uw ziel is. Voor de wereld schijnt dit echter een last te zijn; zij kan Zijn wetten die tot gehoorzaamheid binden niet verdragen. Daarom zeggen de wereldlingen: "Laat ons hun banden verscheuren, en hun touwen van ons werpen", Psalm 2:3. Maar waarom? Wat zijn Zijn touwen en banden dat ze zo weerzinwekkend zijn voor deze geweldadige mensen? Wel, één van die banden is het koord van Zijn eeuwige liefde waarmee Hij zondaren aan Zich verbindt. Dit is een koord dat een vleselijk gemoed, dat aangespoord wordt door helse vijandschap, niet kan verbreken. In Romeinen 8:7 staat: "Want een vleselijk gemoed is vijandschap tegen God; want het onderwerpt zich der wet Gods niet, en het kan ook niet", Engelse vertaling. Het andere koord is de band van de vrede van het Evangelie, zoals er staat geschreven: "Houd de enigheid des Geestes door de band des vredes", Efëze 4:3.

Maar de zondaar wil liever vrede hebben met zijn zonden en de oorlog met God voortzetten, dan zijn opstandige wapenen neerwerpen, gezanten zenden en om de voorwaarden van de vrede vragen. De andere band of gordel is waarheid en hiermee moet do, zondaar de lendenen van zijn verstand omgorden om hem waakzaam en nuchter te maken. De goddelozen zeggen echter: "Laat ons deze banden verscheuren en deze touwen van ons werpen." Als ze niet kunnen nalaten om dit te doen, zal Hij Die in de hemel woont daarover lachen. "Dan zal Hij tot hen spreken in Zijn toorn, en in Zijn grimmigheid zal Hij hen verstrikken. Ik toch heb Mijn koning gezalfd over Sion, de berg Mijner heiligheid", Psalm 2:5-6.

We zullen nu verder gaan en de woorden van onze tekst overdenken: *"Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij. En bekennen de liefde Gods, die de kennis te boven gaat"*, Efëze 3:18-19.

Deze woorden schijnen elkaar tegen te spreken. In het eerste gedeelte van de zin zegt de apostel dat hij wenst dat we de liefde Gods *zullen begrijpen* en in het laatste gedeelte zegt hij, *dat die de kennis te bovengaat*. Maar spreekt de apostel zichzelf hier tegen? In geen geval. Hij zou willen dat de Efeziërs met

al de heiligen die liefde zouden begrijpen. Hij bedoelt dat hij zou willen dat de Efeziërs, die kinderen in het geloof zijn, dezelfde trap van kennis, bevinding en het genieten van Gods eeuwige liefde zouden bereiken als alle andere heiligen. "Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen" wil zeggen: "opdat u met de grootste der heiligen zou mogen zien van oog tot oog".

Toch maakt hij hun gelijk ook duidelijk, dat ze nog slechts ten dele zullen kennen als ze de hoogste trap van kennis bereikt zullen hebben, want de liefde van Christus gaat alle kennis te boven. Hiermee wil hij het volgende zeggen: "Ik zou graag willen dat u, tot stichting van uw ziel, zoveel van de liefde Gods leert kennen, als u kunt kennen, maar ik moet u ook zeggen dat het grootste deel van de liefde pas in de heldere gewesten van de eeuwige dag gekend zal worden." Zo staat er geschreven: "Want wij kennen ten dele, en wij profeteren ten dele, doch wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten dele is, te niet gedaan worden", 1 Kor. 13:9-10.

De apostel wil hiermee zeggen dat hij vurig wenst dat de Eféziërs evenveel zouden kennen of begrijpen als andere heiligen ooit begrepen of wisten. Hij wil echter ook aangeven dat hun kennis en vreugde niets is vergeleken met de kennis en vreugde die de heiligen in de toekomstige wereld zullen genieten.

Hebbend in het kort mijn tekst geopend, wil ik uw toestemming vragen om de volgorde enigszins te veranderen. Er staat: *"Opdat gij ten volle kondet begrijpen met al de heiligen, welke de breedte, en lengte, en diepte, en hoogte zij. En bekennen de liefde Gods, die de kennis te bovengaat"*. Met uw goedkeuring zou ik mijn gedachten over dit onderwerp op de volgende manier willen ordenen.

1. *De liefde van God*
2. *De lengte van deze Goddelijke liefde*
3. *De breedte van deze liefde*
4. *De diepte van deze liefde*
5. *De hoogte van deze liefde*

En het geheel besluiten met een woord van toepassing

1. De liefde van God

Waar zal ik beginnen als ik mijn gedachten over dit onderwerp onder woorden ga brengen? Ik moet beginnen bij God, "want God is liefde", 1 Joh. 4:8. Dit wordt duidelijk geopenbaard in de Schriften der waarheid. Maar is deze Goddelijke genegenheid gericht op het hele menselijke geslacht, zodat ze in Christus gered worden en een eeuwige zaligheid ontvangen? Dat kan niemand bewijzen, want God zegt dat zeer velen nu al in de hel zijn, zoals u kunt lezen in Ezechiël 31 en 32. De HEERE is een God "Die de vreemdeling liefheeft, dat Hij hem brood en kleding geve", Deut. 10:18. Maar de uitverkorenen zijn geen vreemdelingen. Christus zegt: "Ik ken Mijn schapen en Ik leg Mijn leven af voor hen en zij zullen nooit vergaan." Het was de liefde die van God Zelf uitging, die Hem Zijn uitverkorenen deed verkiezen en die de eerste oorzaak is van al hun geluk. Zijn eigen wil was Zijn raadsman, zoals er staat geschreven dat God "alle dingen werkt naar de raad van Zijn wil", Efése 1:11. Uit het Woord der waarheid blijkt duidelijk dat Zijn wijsheid het plan van onze zaligheid heeft uitgedacht; het Evangelie is "de wijsheid Gods bestaande in verborgenheid", 1 Kor. 2:7. Door Zijn almachtige kracht voert God uit wat de liefde, die uit Hem alleen uitgaat, in het verborgen heeft uitgedacht.

Wij kunnen deze liefde van God voor Zijn uitverkorenen niet nagaan vanaf het moment dat ze werd opgewekt. Wij kunnen haar alleen beschouwen in het licht van de Bijbel en bevestigen wat andere getuigen voor ons gezegd hebben, namelijk dat God Zijn uitverkorenen heeft liefgehad met een eeuwige liefde. Maar de eeuwigheid van deze liefde zal elke gedachte waarmee een sterfelijk mens zich kan bezighouden doen verdrinken in die onpeilbaar diepe kloof. We kunnen Zijn Woord en Zijn

werken nagaan en daarna met Job deze gevolgtrekking maken: "Ziet, dit zijn maar uiterste einden Zijner wegen, en wat een klein stukje der zaak hebben wij van Hem gehoord?", Job 26:14. In deze grote diepten van eeuwige liefde kunnen we geen grond vinden. Net als de duif moeten we een plaats zoeken op de Ark des Verbonds en dan pas kunnen we om ons heen kijken.

- In de eerste plaats is Gods liefde *onuitsprekelijk*. We kunnen niet onder woorden brengen wat deze liefde is, maar kunnen deze liefde slechts ten dele beschrijven, zoals de Bijbel ook doet. "Want alzo lief heeft God de wereld gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft", Joh. 3:16. En ergens anders staat: "Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden. En het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen", 1 Joh. 3:1-2.
- De liefde van God tot Zijn uitverkorenen is niet alleen onuitsprekelijk, maar ook *onbevattelijk*. Daarom wordt ze in het laatste gedeelte van onze tekst beschreven als liefde die de kennis te boven gaat. Het is een liefde die door duizenden is genoten, maar die door niemand ten volle beschreven kan worden.
- Deze onuitsprekelijke en onbevattelijke liefde is ook geheel *vrijmachtig* (soeverein). Het lag volkomen in de absolute en onafhankelijke wil en Geest van God of Hij uit de aarde schepselen zou scheppen of niet, en of Hij hen als ze vielen uit de zonde ten hemel zou verheffen door Zijn eeuwige liefde of niet.
Deze liefde is soeverein, want de gevallen engelen zijn buitengesloten. Velen van het menselijk geslacht zijn ook buitengesloten, zoals er staat geschreven: "Was niet Ezau Jakobs broeder? Nochtans heb ik Jakob liefgehad en Ezau heb Ik gehaat", Mal. 1:2-3. Maar wanneer werden deze liefde en haat opgewekt? Nadat Ezau zijn eerstgeboorterecht had verkocht? Nee, zegt God: "Want als de kinderen nog niet geboren waren, noch iets goeds of kwaads gedaan hadden, opdat het voornemen Gods dat naar de verkiezing is vast bleve, niet uit de werken, maar uit de Roepende, zo werd tot haar gezegd: De meerdere zal de mindere dienen. Gelijk geschreven is: Jakob heb Ik liefgehad en Ezau heb Ik gehaat", Rom. 9:11-13.
- Gods uitverkorenen worden bemind met een *eeuwige* liefde. Er is ook een volk dat de "landpale der goddeloosheid" genoemd wordt en "op hetwelk de HEERE vergramd is tot in eeuwigheid", Mal. 1:4. Omdat deze liefde van God soeverein is, is ze ook volkomen vrij in haar oorsprong, zoals er staat geschreven: "Maar God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, als wij nog zondaars waren", Rom. 5:8. Als God Zijn liefde jegens ons heeft bevestigd toen wij nog zondaren waren en ons met Zichzelf verzoend heeft toen wij nog vijanden waren en geen kracht hadden, moet Zijn liefde wel vrij en onverdiend zijn, tenzij we kunnen veronderstellen dat zonde, vijandschap en zondige zwakheden verdienstelijk zijn in Gods oog.
- Omdat de liefde van God vrijmachtig is in haar oorsprong, is God ook *vrijmachtig in het uitdelen van deze liefde*. Ze kan niet gekocht worden door enige verdienste van de mens. Het woord "verdiens" wordt ten onrechte gebruikt. "Al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enenmale verachten", Hooglied 8:7. Simon de tovenaarsbad vurig dat de Geest der liefde hem zou gegeven worden, maar de bidder en de prijs zouden beide aan het verderf overgegeven worden, omdat hij dacht dat de gave van God met geld gekocht kon worden. Hieruit leiden we af dat Simon de tovenaarsbad, die wilde kopen, en de Paus van Rome, die aanbiedt om te verkopen, beide zijn "in een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid", Hand. 8:23. Als de man die de gave van God wil kopen, veroordeeld wordt en al het goed dat iemand biedt voor deze liefde ten enenmale veracht wordt, dan moet deze liefde wel vrij zijn. Ze moet vrij zijn in haar oorsprong en God moet vrij zijn in het uitdelen ervan.

Dit blijkt des te duidelijker als we zien hoe velen tevergeefs hebben geijverd om deze liefde te verkrijgen. Sommigen hebben ervoor gestreden. Niemand wordt echter gekroond, tenzij hij wettig

strijdt, 2 Tim. 2:5 en niemand kan wettig strijden, tenzij die liefde die de wet vervult in zijn hart woont. Sommigen hebben zeer geijverd om die liefde te verkrijgen, maar "de loop is niet der snellen", Pred. 9:11. "Nee", zegt de Zaligmaker, "vele eersten zullen de laatsten zijn", Matth. 19:30. Anderen hebben er in hevige vervolgingen voor gevochten, maar "de strijd is niet der helden", Pred. 9:11. De zegepraal van het geloof wordt nergens beloofd aan de kracht van de vrije wil of aan de macht van de menselijke arm. Nee, "de zwakke zegge: Ik ben sterk", Joël 3:10, Engelse vertaling. Herodus deed veel, maar hij ontving nooit de gave van God voor zijn werk. De Farizeeërs vastten vaak, zij baden veel lange gebeden en eerden God met hun lippen en toch werden zij voor deze moeiten beloond met een zwaarder oordeel, Matth. 23:14. De jongeling in het Evangelie vertelde de Zaligmaker dat hij de wet van zijn jeugd af had onderhouden en hij werd weggezonden met de droefheid der wereld, die de dood werkt, in zijn hart. Ezau weende om deze liefde, maar ontving haar niet, "hoewel hij dezelve met tranen zocht", Hebr. 12:17. Hieruit blijkt dat het niet is desgenen die wil, noch desgenen die loopt, noch desgenen die vecht, noch desgenen die werkt, noch desgenen die strijdt, noch desgenen die weent, noch desgenen die koopt, noch desgenen die verkoopt, maar des ontfermenden Gods. "Ik zal hunlieder afkering genezen, Ik zal hen vrijwilliglijk liefhebben", Hos. 14:5.

Dit blijkt des te duidelijker als we overdenken wat degenen die deze liefde verkregen ter aanbeveling konden meebrengen.

Laten we eens bezien wat Gods uitverkorenen hebben gedaan om deze liefde van God te verdienen. Ik bid u, welke verdienste was er in Maria Magdalena? Hoe vermeerderde zij haar talenten, wil, macht, inwendig licht of goede werken, of hoe u verdiensten anders wilt noemen? De Schrift zegt dat zij door zeven duivelen was bezeten, maar dat zij een woonplaats was voor duivelen kon haar niet in de liefde en gunst van God aanbevelen. Ook kon ze daarmee Zijn liefde niet verdienen. Haar lichaam liet zij misbruiken door iedere Belialszoon die het wilde huren. Toch ontving deze vrouw de gift van een schriftuurlijke bekering en vergeving der zonde. Zij had zeer lief, omdat ze zelf zeer bemind werd, zoals er staat geschreven: "Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad." Simon de Farizeeër verachtte deze ootmoedige smekeling. Hij oordeelde dat de Zaligmaker niet van God was, omdat hij meende dat Deze onkundig was van de aard van Maria. De Heere stopte hem echter de mond door hem voor te stellen als een schuldenaar die vijftig penningen schuldig was en geen penning had om zijn schuld te betalen. Eerst werd Maria's schuld kwijtgescholden, hoewel zij vijfhonderd penningen schuldig was. Zo ging de hoer de Farizeeër voor. Zo staat er ook geschreven dat de hoeren en tollenaars de Farizeeërs zullen voorgaan in het Koninkrijk Gods Matth. 21:31.

Laten we nu onze aandacht op Nicodemus richten. Als iemand op grond van zijn verdienste die liefde uit de handen van Christus zou ontvangen, zou hij dat zijn. Hij nam zitting in de raad en eerde de Heere toen Hij hem kwam bezoeken. De Heere prijst hem echter niet vanwege deze dingen. We weten dat hij niets had om op te pleiten, tenzij mensenvrees en onkunde ten opzichte van de ware godsdienst als verdiensten gerekend kunnen worden.

- In de eerste plaats is er geen verdienste in vleselijke mensenvrees, want "vrees voor de mensen legt een strik", Spr. 29:25, Engelse vertaling.
- Onkunde kan nooit tot een verdienste gerekend worden voor God en de mensen. Het kan geen verdienste zijn in Gods oog, omdat er in de wet bepaald is dat er voor de zonde der onwetendheid geofferd mag worden. Dit duidt erop dat onwetendheid een zonde is en geen verdienste.

Ik bid u, wat deed Rachab de hoer om deze liefde van God te verdienen?

"Wel", zegt een werkhelig mens, "zij heeft de spionnen met vrede ontvangen."

Ja, maar zij was een dochter des vredes voor zij ze ontving. "En in wat huis gij zult ingaan, zegt eerst: Vrede zij dezen huize! En indien aldaar een zoon des vredes is, zo zal uw vrede op hem rusten", Luk.

10:5-6. Maar veronderstel dat er geen zoon des vredes in dat huis is! Dan heeft de vrede daar niets te verrichten en zal zij tot u wederkeren en u zult de vrede aan de rechtmatige eigenaar toewensen. De ontvangst van de spionnen was dus de gezegende uitwerking van een eeuwige oorzaak, namelijk de eeuwige raad van de Drie-eenheid waarin besloten was dat wij in Christus vrede zullen ontvangen. Want de Heilige Geest heeft tot de profeet gezegd: "Hij zal heersen op Zijn troon, en de raad des vredes zal tussen die Beiden wezen", Zach. 6:13. De raad des vredes is tussen God en Christus en dus is Christus onze Vrede. Het is duidelijk dat Rachab geen verdienste had waarop zij zich kon beroemen toen zij de spionnen ontving, want haar naam¹ wordt door Jesaja aan de duivel en aan Egypte gegeven. Dat is zeer toepasselijk, want Rachab betekent "vurige trots". Deze vrouw kwam uit een heidens volk, ze verdiende haar brood als hoer en droeg de naam van de duivel; toch is zij getuimeld in de boezem van eeuwige liefde. Hieruit blijkt dat Gods liefde vrijmachtig, onderscheidend en vrij is in haar oorsprong, Jehova. De uitdeling van deze liefde door de Heilige Geest is ook soeverein, onderscheidend en vrij. Maar laat ik nu verder gaan met ons tweede punt.

2. De lengte van deze liefde.

Om dit onderwerp te bespreken heb ik veel, ja misschien zelfs te veel woorden nodig. De liefde, waarover ik hoop te handelen, is uitgestrekt in vier opzichten. De hoogte van deze liefde overtreft alles, de diepte is oneindig. De twee assen of polen kunnen met *twee eeuwigheden* vergeleken worden en zo moeten we, vergeeft u me de uitdrukking, de lengte meten. De omtrek is onmetelijk. Wij zullen ons echter bezighouden met de doorsnede, die de apostel 'lengte' noemt. Paulus zegt echter dat *deze liefde de kennis te boven gaat*. Inderdaad kunnen wij deze liefde beter ervaren en genieten dan beschrijven. Dit zoete onderwerp heeft de tongen en de pennen van al Gods uitnemende dienaren al vele eeuwen bezig gehouden en ik hoop dat onze tongen nooit over dit onderwerp zullen zwijgen.

U weet, mijn geliefde vrienden, dat ik *een ondernemend man* word genoemd. Daarom durf ik u te zeggen wat ik kan staven met het Woord van God, hoewel wij ten enenmale onbekwaam zijn om het ten volle te begrijpen.

1. Laten we in de eerste plaats bedenken dat God liefde is. Deze liefde schijnt van pool tot pool, van eeuwigheid tot eeuwigheid, zoals de psalmdichter zegt in Psalm 90:2: "*Van eeuwigheid tot eeuwigheid zijt Gij God.*" We zullen beginnen met het gedeelte van de eeuwigheid dat achter ons ligt, waar het woord 'van' voor staat. Laat u niet beangstigen door mijn vermetele vlucht, want het is zeker dat wij allen in deze twee eeuwigheden begrepen zijn. Laten we daar beginnen waar de Schrift zegt dat God is 'begonnen'. Zijn heerlijke voetstappen van genade en liefde voor Zijn uitverkorenen, heeft Hij al in de eeuwigheid gezet. In Psalm 103:17 staat geschreven: "Maar de goedertierenheid des HEEREN is van eeuwigheid en tot eeuwigheid over degenen die Hem vrezen." Toen is de Verlosser ook al uitgegaan om een verbond te sluiten voor Zijn uitverkorenen. "Wiens uitgangen zijn vanouds, van de dagen der eeuwigheid", Micha 5:2.

A. Maar laten we verder gaan. De eerste stap die *de Vader* zette op het pad der liefde voor Zijn uitverkorenen was dat Hij met Christus onderhandelde in hun belang en Hem aanwees als hun Hoofd, hun Man, hun Borg, hun Middelaar, hun Vader en hun Broeder. Maar wanneer is dit levende Hoofd, deze levende Borg, Man, Middelaar, Vader en Broeder uitverkoren, verordeneerd en aangewezen? Wel, dit is in de eeuwigheid gebeurd, zoals de Zaligmaker verklaart: "De HEERE bezat

¹ *Rachab* betekent in het Hebreeuws: breed, uitgestrekt. Jesaja 30:7 en andere teksten spreken over Rahab, waarmee Egypte aangeduid wordt. *Rahab* betekent: onstuimig, woest, trots.

Mij in het beginsel Zijns wegs, voor Zijn werken, van toen aan. Ik ben van eeuwigheid af gezalfd geweest, van de aanvang, van de oudheden der aarde aan. Ik was geboren als de afgronden nog niet waren, als nog geen fonteinen waren, zwaar van water; aleer de bergen ingeest waren, voor de heuvelen was Ik geboren", Spr. 8:22-25. Christus' uitgaan van eeuwigheid wordt in deze tekst "het beginsel Zijns wegs" genoemd. Uit deze tekst blijkt dat Christus in de eeuwigheid al was verkoren, aangewezen, verordineerd en gezalfd tot Man en Middelaar in de tijd en dat Hij van eeuwigheid voor Zijn uitverkorenen in de dood is overgegeven naar de bepaalde raad en voorkennis Gods. Zo maakt God de Vader Zijn verkiezende en eeuwige liefde voor Zijn verkoren volk bekend door hen Christus aan te wijzen en Hem te geven voor het begin van de wereld.

(1) Toen Hij Christus zalfde tot *ons levende Hoofd*, gaf Hij ons het eeuwige leven in Hem, zoals we lezen in Titus 1:2: "In de hoop des eeuwigen levens, welke God Die niet liegen kan, heeft beloofd voor de tijden der eeuwen." Christus is de levendmakende Geest, Die het leven geeft aan allen die Hij verlost heeft. Hij is ons leven, Die het leven en de onsterfelijkheid door Zijn Evangelie aan het licht heeft gebracht. Ergens anders lezen we: "Ik leef en gij zult leven." Zo moet het ook zijn. Want zoals in Adam allen, namelijk zijn natuurlijke nakomelingen, sterven, zo zullen in Christus allen, namelijk Zijn geestelijke nakomelingen, levend gemaakt worden. Maar laten we verder gaan.

(2) Toen Christus gezalfd was, werd Hij aangewezen als *Man voor Gods verkoren dochter*. Als man en vrouw werden zij beschouwd als één in een verbond van eeuwigheid, want het verbond der genade is een verbond van een eeuwig huwelijk. Zo wordt er ook gesproken over een "zeker koning die zijn zoon een bruiloft bereid had", Matth. 22:2. Dit is ook de inhoud van het huwelijksverbond. God de Vader spreekt tot Zijn uitverkorenen: "Tot u zal niet meer gezegd worden: De verlatene, en tot uw land zal niet meer gezegd worden: Het verwoeste; maar gij zult genoemd worden: Mijn lust is aan haar! en uw land: Het getrouwde; want de HEERE heeft een lust aan u, en uw land zal getrouwd worden. Want gelijk een jongeling een jonkvrouw trouwt, also zullen uw kinderen u trouwen; en gelijk de bruidegom vrolijk is over de bruid, also zal uw land over u vrolijk zijn", Jesaja 62:4-5. Zo waren de uitverkorenen van eeuwigheid verkoren om de schoondochter van de Koning te zijn, Psalm 132:13, ze worden in de tijd aan Christus voorgesteld, 2 Kor. 11:2 en het huwelijk zal in geluk voltrokken worden wanneer de verborgenheid van God volmaakt zal zijn. Zo staat er geschreven: "Laat ons blijde zijn, en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven; want de bruiloft des Lams is gekomen, en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid", Openb. 19:7. Dan zal zij gekleed worden in goud van Ofir en met blijdschap en verheuging ingaan in het paleis van de koning, Psalm 45:10; 16.

- Deze verborgenheid werd ook afgebeeld door het feit dat Eva in Adam bestond voor zij uit hem genomen werd. Zo is ons leven met Christus verborgen in God.
- Toen Eva uit Adam genomen was, werd ze tot een hulpe tegenover hem gemaakt. Zo worden de uitverkorenen opnieuw geschapen in Christus Jezus.
- Toen Eva geformeerd was, werd ze tot Adam gebracht. Zo kan niemand tot Christus komen, tenzij de Vader hem trekt.
- Toen ze tot Adam kwam, ontving hij haar als Gods gave. Zo worden de uitverkorenen aan Christus gegeven. Adam en Eva waren één. Zo zijn degenen die met de Heere verenigd zijn één van geest. Adam zei: "De man zal zijn vader en moeder verlaten, en zijn vrouw aanhechten". Zo ging Christus uit van de Vader, springende op de bergen. Toen sommige volgelingen van de Zaligmaker zeiden: "Zie, Uw moeder en Uw broeders staan daarbuiten, zoekende U te spreken", antwoordde Hij: "Wie is Mijn moeder en wie zijn Mijn broeders? En Zijn hand uitstreckende over Zijn discipelen, zeide Hij: "Ziet, Mijn moeder en Mijn broeders", Matth. 12:47-49. Zo verliet Christus Zijn vader en Zijn moeder en kleeft Zijn vrouw aan.

- Tot Adam werd slechts één vrouw gebracht. Zo zegt Christus: "Er zijn zestig koninginnen en tachtig bijwijven, en maagden zonder getal. Een enige is Mijn duive, Mijn onbevleete", Hooglied 6:8-9, Engelse vertaling.
- Toen Eva viel, was Adam in de overtreding begrepen, hoewel hij niet verleid was. Zo werd Christus niet verleid, toen Zijn verkoren bruid viel, maar werd Hij toch tot zonde gemaakt en is Hij met de overtreders gesteld, Jesaja 53:12.
- Toen Adam en Eva vielen werd hun huwelijk niet verbroken. Zo verbrak ook de val van de uitverkorenen de band van Gods eeuwige verbond niet, maar plaveide de weg waarlangs Zijn eeuwige liefde voor de ongelukkigen getoond kon worden.
- Adam en Eva waren uitverkoren vaten en toen zij vielen door het eten van de appel, kregen ze zielsweeën en werden ze kort daarna wedergeboren. Eeuwige liefde heeft hen opgewekt onder dezelfde boom waar ze gevallen waren: "Onder de appelboom heb Ik u opgericht, daar heeft u uw moeder met smart voortgebracht, daar heeft zij u met smart voortgebracht, die u geboort heeft", Hooglied 8:5. Paulus schrijft in Galaten 4:24 dat deze moeder het hemelse Jeruzalem is. Het hemelse Jeruzalem is het verbond der genade en Gods uitverkorenen die daarin begrepen zijn; beiden afgebeeld door Sara en haar zoon Izak.
- Aan Adam en Eva werd de eerste belofte van het Genadeverbond geopenbaard. Door de toepassing van deze belofte werden ze uit de zwarte wanhoop geleid tot de hoop op Gods genade door Christus.

Ik zal besluiten met de verborgenheid waarover de apostel spreekt: "Niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt het en onderhoudt het, gelijkerwijs ook de Heere de Gemeente. Want wij zijn leden Zijns lichaams, van Zijn vlees en benen. Daarom zal een mens zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en die twee zullen tot één vlees wezen. Deze verborgenheid is groot, doch ik zeg dit ziende op Christus en de Gemeente", Efëze 5:29-32. Dit is een andere gezegende uitwerking van Gods eeuwige liefde.

(3) Als *Borg* was Christus gezalfd van eeuwigheid, zoals er staat geschreven: "Maar Deze met eedzwering door Dien, Die tot Hem gezegd heeft: De Heere heeft gezworen en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek. Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden", Hebr. 7:21-22. In de eerste plaats betaalde Christus als Borg de schuld van volmaakte gehoorzaamheid aan de eisende wet. Zo staat er geschreven: "Hij zal de wet verheerlijken en deze heerlijk maken" Jesaja 42:21, Engelse vertaling. "Alzo zullen ook door de gehoorzaamheid van die Ene, Jezus Christus velen tot rechtvaardigen gesteld worden", Rom. 5:19. Als Borg moest Hij de straf dragen door te lijden voor Zijn uitverkorenen en in hun plaats te sterven. Zo staat er in Hosea 13:14: "Ik zal hen van het geweld der hel verlossen, Ik zal ze vrijmaken van de dood." Zo betaalde het Christus om deze dingen te lijden omdat Hij onze zaak op Zich had genomen. Door Zijn kostbare bloed heeft Hij onze overtredingen als een dikke wolk uitgewist uit het boek van Gods gedachtenis. Dit is in overeenstemming met de volgende tekst: "Ik zal de ongerechtigheid van dat land in een dag wegnemen", Zach. 3:9. "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods?", Rom. 8:33. Dit is een andere gezegende uitwerking van Zijn eeuwige liefde.

(4) Christus was van eeuwigheid gezalfd tot *Middelaar* tussen God en de uitverkorenen. "Maar gij zijt gekomen tot de berg Sion, en de stad des levenden Gods, tot het hemelse Jeruzalem, en de vele duizenden der engelen; tot de algemene vergadering en de Gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn, en tot God, de Rechter over allen, en de geesten der volmaakte rechtvaardigen; en tot de Middelaar des nieuwen testaments, Jezus, en tot het bloed der besprenging dat betere dingen spreekt dan Abel", Hebr. 12:22-24. Christus heeft als onze Middelaar, de toorn

Gods gestild, de vloek der wet van ons weggenomen door Zijn dood, verzoening gedaan voor onze ongerechtigheid en een eeuwige gerechtigheid aangebracht. Hij is onze Vredemaker en onze Vrede, zoals er staat geschreven: "Want Hij is onze vrede", Efése 2:14, "vrede gemaakt hebbende door het bloed Zijns kruises", Kol. 1:20. Zo worden we met God verzoend door de dood van Zijn Zoon. Dit is een andere gezegende uitwerking van Gods eeuwige liefde.

(5) Christus is ook van eeuwigheid gezalfd tot een *Tweede Adam of een Vader der eeuwigheid*. Zo staat er geschreven: "En men noemt Zijn naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredenvorst" Jesaja 9:5. Als Vader van Zijn verkoren volk ontving Hij de belofte van het eeuwige leven met de belofte van de Geest van God voor al degenen die Zijn zaad genoemd worden. Zo staat het ook in de Schrift beschreven: "Mij aangaande, dit is Mijn verbond met hen, zegt de Heere: Mijn Geest, Die op u is en Mijn woorden die Ik in uw mond gelegd heb, die zullen van uw mond niet wijken, noch van de mond van uw zaad, noch van de mond van het zaad van uw zaad, zegt de HEERE, van nu aan tot in eeuwigheid toe" Jesaja 59:21. Zo toonde God Zijn eeuwige liefde voor het uitverkoren zaad in Christus voor de wereld er was. In dit verbond heeft Hij echter als Vader voor Zichzelf een voorbehoud gemaakt. "Indien zijn kinderen Mijn wet verlaten en in Mijn rechten niet wandelen; indien zij Mijn inzettingen ontheiligen, en Mijn geboden niet onderhouden, zo zal Ik hun overtreding met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen. Maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hem niet wegnemen, en in Mijn getrouwheid niet feilen. Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen, en hetgeen uit Mijn lippen gegaan is, zal Ik niet veranderen", Psalm 89:31-35. Dan zegt de Zaligmaker: "Ziet, Ik en de kinderen die Mij de HEERE gegeven heeft, zijn tot tekenen en tot wonderen in Israël, van de HEERE der heirscharen Die op de berg Sion woont" Jesaja 8:18.

Nu stelt de profeet de wereld een raadsel voor. Hij zegt van Christus: "Hij is uit de angst en uit het gericht weggenomen, en wie zal Zijn leeftijd uitspreken? Want Hij is afgesneden uit het land der levenden" Jesaja 53:8. Toch "zal Hij zaad zien" Jesaja 53:10. Geloofd zij Zijn naam, Hij heeft een heerlijk zaad verkregen uit de buit van de dood, zoals de psalmdichter zegt: "De goederen des doods zijn het eigendom des HEEREN", Psalm 68:21, Engelse vertaling. Dit is het zaad dat de HEERE zal dienen en dat Hem zal aangeschreven worden in de geslachten, Psalm 22:31. Al dat zaad zal eens verschijnen in het gezegende beeld van de Tweede Adam, zoals er staat geschreven: "En gelijkerwijs wij het beeld des aardsen Adam gedragen hebben, also zullen wij ook het beeld des hemelsen dragen", 1 Kor. 15:49. "Hoedanig de aardse is, zodanige zijn ook de aardsen; en hoedanig de hemelse is, zodanige zijn ook de hemelsen", 1 Kor. 15:48. Dit is een andere gezegende uitwerking of vrucht van Gods eeuwige liefde.

(6) In dit eeuwige verbond wordt Christus ook *de Eerstgeborene* genoemd: "Ook zal Ik Hem ten eerstgeboren Zoon stellen, ten Hoogste over de koningen der aarde", Psalm 89:28. God heeft aan Christus in Zijn menselijke natuur beloofd dat Hij Zijn Vader, Zijn God en de Rotssteen Zijns heils zal zijn., Psalm 89:27. Omdat God beloofd heeft dat Hij de Vader en God van Christus is, werd deze zegen ook aan de uitverkorenen gegeven toen de Zaligmaker het werk der verlossing voleindigd had en uit de dood was opgestaan. Zo lezen we: "Gaet haastelijk heen en zegt de discipelen dat Hij opgestaan is", Matth. 28:7 en "Ga heen tot Mijn broeders en zeg hen: "Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God", Joh. 20:17. Daarom is God onze God geworden en zijn wij Zijn erfgenamen. Hij is ons eeuwig deel, zoals er staat geschreven: "En indien wij kinderen zijn, zo zijn wij ook erfgenamen, erfgenamen van God, en mede-erfgenamen van Christus", Rom. 8:17. In dit verbond zijn Christus en Zijn uitverkoren broeders één. "Want en Hij Die heiligt en zij die geheiligt worden, zijn allen uit één; om welke oorzaak Hij Zich niet schaamt om hun broeders te noemen. Zeggende: Ik zal Uw naam Mijn broederen verkondigen", Hebr. 2:11-12. De heerlijke vrucht van dit

alles is dat er vele kinderen tot heerlijkheid gebracht worden, Hebr. 2:10. Daarom is dit een andere gezegende uitwerking van Gods eeuwige liefde. Maar laten we verder gaan.

(7) Als *Gods Knecht* was Christus van eeuwigheid gezalfd om onder de wet te dienen, om degenen die onder de wet waren te verlossen en daarna als de belangrijkste Herder alle uitverkoren schapen tot Zich te vergaderen. "Ziet, Mijn Knecht, Welke Ik verkoren heb, en Mijn Beminde, in Welke Mijn ziel een welbehagen heeft", Matth. 12:18. Als Schaapherder moest Hij de schapen die Hem gegeven waren verlossen en vergaderen. "Ze waren Uwe, en Gij hebt Mij dezelve gegeven", Joh. 17:6 en "Ik stel Mijn leven voor de schapen", Joh. 10:15. Ergens anders lezen we: "Dit is de wil des Vaders Die Mij gezonden heeft, dat al wat Hij Mij gegeven heeft, Ik daaruit niet verlieze, maar hetzelfde opwekke ten uiterste dage", Joh. 6:39. Uit het Woord van God blijkt duidelijk dat Christus de schapen, hun namen en hun aantal ontving voor de wereld er was, want de psalmdichter zegt: "Al mijn leden waren in Uw boek geschreven, toen nog geen van die was", Psalm 139:16, Engelse vertaling. Dit blijkt heel duidelijk, want God noemt ze schapen voor ze verlost, geroepen of geboren waren. "Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen, en in Zijn schoot dragen; de zogenden zal Hij zachtjes leiden" Jesaja 40:11. Dit is ook de vervulling van de oude voorspelling: "En tot Hem zal de vergadering der volken komen", Gen. 49:10, Engelse vertaling. God zegt: "En Ik zal een enige Herder over hen verwekken, en Hij zal hen weiden, namelijk Mijn knecht David, Die zal ze weiden en Die zal hun tot een Herder zijn", Ezech. 34:23. Deze leer zal ook verkondigd worden op de oordeelstroon, zoals er staat geschreven: "Hij zal ze van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt. En Hij zal de schapen tot Zijn rechterhand zetten en de bokken tot Zijn linkerhand. Alsdan zal de Koning zeggen tot degenen die aan Zijn rechterhand zijn: Komt, gij gezegenden Mijns Vaders! Beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld", Matth. 25:32-34. Dit is een andere gezegende uitwerking van Zijn eeuwige liefde.

Zo heeft God (de Vader) Zijn eeuwige liefde voor de uitverkorenen getoond door zo'n heerlijk Hoofd voor hen te verordineren. Hij is gezalfd van eeuwigheid, in Hem wordt hun het eeuwige leven gegeven en worden zij voor eeuwig met Hem als met hun Man verenigd. Als Borg scheldt Hij hun eervol hun zonden kwijt, als Middelaar schenkt Hij hun vrede, als eeuwige Vader de genade der aanneming en als oudste Broeder een eeuwig deel met Hem. Dit is wat ik over de eeuwige en onveranderlijke liefde van *de Vader* wilde zeggen.

Maar mijn geliefde toehoorders zouden tegen kunnen werpen dat onze tekst alleen de liefde van Christus behandelt. Ik antwoord dat we de liefde van de Vader en de Geest niet kunnen uitsluiten wanneer we over de liefde van de Zoon spreken, want dit is één liefde. De verheven Drie-eenheid heeft de uitverkorenen van eeuwigheid liefgehad. Over de liefde van iedere Persoon in het bijzonder moet ik iets zeggen. Van de liefde van God de Vader heb ik reeds gehandeld.

B. Nu, *de Zaligmaker* heeft Zijn liefde voor de uitverkorenen getoond door hun zaak op Zich te nemen, door hun naam en persoon te aanvaarden en door Zichzelf voor eeuwig in hun plaats te stellen. Ook heeft Hij Zijn oneindige Godheid met vlees en bloed bedekt en schande, verachting en smaad geleden om voor ons de eeuwige zaligheid te verwerven voor het te laat was. Tenslotte heeft Hij Zijn leven afgelegd om ons van alle kwaad te verlossen, zoals er staat geschreven: "Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zette voor zijn vrienden", Joh. 15:13.

De geliefde Zaligmaker moest veel lijden. De sluizen van toorn werden boven Hem geopend en de waterstromen van de dood en de verzoeking omvingen Hem. Dit alles kwam samen boven het hoofd van de geliefde Zaligmaker. Onze zwakke natuur en de zwakheden waarmee Hij was bezet, deden Hem terugdeinzen voor het naderende lijden. "Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij

voorbijgaan." Zijn liefde was echter sterk als de dood, ja nog sterker, want vele wateren konden deze liefde niet uitblussen en de rivieren zouden ze niet kunnen verdrinken, Hooglied 8:6-7.

Is dit de eeuwige liefde van God voor Zijn uitverkorenen? Ja, dat is zo. "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of honger, naaktheid, of gevaar, of zwaard? Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem Die ons liefgehad heeft", Rom. 8:35, 37.

C. Ik zal nu aantonen dat de liefde van de Geest tegelijk haar oorsprong heeft gehad en dus ook van eeuwigheid is.

De Heilige Geest toonde Zijn eeuwige liefde voor de uitverkorenen door getuigenis te geven van dit eeuwige verbond. "Want Drie zijn er Die getuigen in de hemel, de Vader, het Woord en de Heilige Geest, en deze Drie zijn Een", 1 Joh. 5:7. Hij was niet alleen een Getuige van het verbond, maar ook het Zegel en de Verzegelaar, zoals er staat geschreven: "En ik zag in de rechterhand Desgenen Die op de troon zat, een boek, geschreven van binnen en van buiten, verzegeld met zeven zegelen", Openb. 5:1. Zo nam de Geest het op Zich om van het verbond te getuigen, het te bekrachtigen en aan al Gods uitverkorenen de heerlijke weldaden die eruit voortvloeien te openbaren. Zo staat er geschreven dat "Hij het uit het Mijne zal nemen, en u verkondigen", joh. 16:15. Geloofd zij Zijn naam, dat doet Hij ook. Hij leidt ons in alle waarheid, werkt het geloof in ons en stort de liefde van de Vader uit in onze harten. Ik geloof dat geloof, hoop en liefde de eerstelingen van de oogst der heerlijkheid zijn, de Heilige Geest is Zelf het onderpand van de eeuwige erfenis en Hij zal eeuwig bij ons blijven als een fontein van water springende tot in het eeuwige leven. Zo is de liefde van de Heilige Geest. "Ik bid u broeders door onze Heere Jezus Christus, en door de liefde des Heiligen Geestes", Rom. 15:30. "Maar de vrucht des Geestes is liefde", Gal. 5:22.

Zo mijn vrienden, hebben wij hiermee ons tweede punt behandeld. Ik zal nu eerst *de vastheid van dit verbond* aantonen en daarna verdergaan met ons derde punt.

Dit gezegende verbond is getekend door de Vader, de Zoon en de Heilige Geest en deze Personen zijn er ook getuigen van. Het is bekrachtigd door de zevenvoudige Verzegelaar met het zevenvoudige Zegel van de hemel, bevestigd met een eed van God en met het bloed van Jezus Christus, de onveranderlijke Testamentmaker, en zo wordt al Zijn zaad ervan verzekerd, Rom. 4:16. Hoe zoet worden de uitverkorenen verzekerd van hun verlossing van de toorn van God en gezegend met Zijn eeuwige liefde en wat een heerlijk fundament is er gelegd tot een sterke toren in al onze benauwdheden! In de eerste plaats worden ze ervan verzekerd dat ze verlost zijn van de toorn Gods, zoals Hij getuigt: "Want dat zal Mij zijn als de wateren van Noach, toen Ik zwoer dat de wateren niet meer over de aarde zouden gaan; also heb Ik gezworen dat Ik niet meer op u toornen en op u schelden zal" des. 54:9. O gezegende en heerlijke zekerheid! Ze worden evenzeer verzekerd van Zijn goedertierenheid. "Want bergen zullen wijken en heuvelen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de HEERE, uw Ontfermer" des. 54:10. Het is waar dat de uitverkorenen soms door de stormen van de verdrukking heen en weer geworpen worden en soms bijna verdrinken in hun nood, maar deze omstandigheden kunnen het verbond nooit veranderen: "Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste! Zie, Ik zal uw stenen gans sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grondvesten" des. 54:11. Zo is het verbond ondertekend door drie onveranderlijke en gelijkblijvende Getuigen, is het verzegeld en bekrachtigd door de trouw van God en bevestigd met de eed van een onveranderlijke God, Die nooit tot een meened bewogen kan worden. Het eeuwige leven is beloofd door Hem Die niet liegen kan en dit is bevestigd met het kostbare bloed van Hem "bij Welke geen verandering is of schaduw van omkering", Jak. 1:17. Deze onveranderlijke zaken, en ze zijn onveranderlijk want God kan Zijn woord niet veranderen zijn ongetwijfeld voldoende om ons een zeer vaste grond voor onze hoop te verlenen. Zo

staat het ook opgetekend in Hebreeën 6:17-20: "Waarin God, willende de erfgenamen der beloftenis overvloediger bewijzen de onveranderlijkheid van Zijn raad, met een eed daartussen is gekomen, opdat wij door twee onveranderlijke dingen, in welke het onmogelijk is dat God liege, een sterke vertroosting zouden hebben, wij namelijk die de toevlucht genomen hebben om de voorgestelde hoop vast te houden; welke wij hebben als een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is, en ingaat in het binnenste van het voorhangsel, daar de Voorloper voor ons is ingegaan, namelijk Jezus, naar de ordening van Melchizedek, een Hogepriester geworden zijnde in eeuwigheid."

Nu ik u mijn gedachten over *de eeuwige oorsprong van deze Goddelijke liefde* heb meegedeeld, zal ik verder gaan met de zuidelijke pool die nog vóór ons ligt, namelijk de woorden "tot in eeuwigheid".

Als de liefde die in onze tekst genoemd wordt een lengte heeft, moet er namelijk ook een zuidelijke pool zijn. Bij het behandelen van dit punt zal ik ook spreken over de weldaden van dit verbond en de vrije schenking en de eeuwige duur van deze weldaden.

Ik weet dat de Arminianen beweren dat we vandaag een kind van God kunnen zijn en morgen een kind van de duivel. Zo maken zij God echter slechter dan wij zelf zijn, want ik, die boos ben, zou in een natuurlijke zin niet zo met mijn kinderen kunnen handelen. Als wat zij beweren waar is, is de liefde van God, die in onze tekst genoemd wordt en die alle kennis te boven gaat, maximaal 24 uur lang. Maar ik laat deze leugenaars en hun leugens over aan de vader der leugenen en zal nu verder spreken over wat God zegt, want wij weten dat God waarachtig is, maar alle mens leugenachtig, Rom. 3:4. Uit de Schrift blijkt duidelijk dat God de uitverkorenen in Zijn Zoon Christus Jezus heeft verkoren. Dit verbond werd verzegeld door de eeuwige Geest in de hemel. Het is even duidelijk dat eeuwige liefde deze Personen daartoe aanzette. Daarom wordt het verbond een eeuwig verbond genoemd en zijn ook alle zegeningen van dit verbond eeuwig.

Daarom zal ik deze zegeningen apart overdenken en alleen aandacht besteden aan de zegeningen die God genoemd heeft.

1. In de eerste plaats heeft God, toen Hij aan ons gedacht in onze lage staat, beloofd dat Hij ons niet zou vergeten, maar dat Hij voor eeuwig aan ons zou gedenken en ons zou bevestigen. "Zekerlijk, hij zal in der eeuwigheid niet wankelen, de rechtvaardige zal in eeuwigheid gedachtenis zijn", Psalm 112:6. Daarom hoeven we niet te vrezen dat we door de Heere vergeten zullen worden.
2. Omdat alle uitverkorenen door de wet veroordeeld werden, heeft de Heere Jezus een eeuwige gerechtigheid aangebracht om hen te rechtvaardigen. Zo staat er geschreven dat de Heere de ongerechtigheid zal verzoenen en een eeuwigdurende gerechtigheid zal aanbrengen, Dan. 9:24. Maar zult u zeggen: "Wij zijn dood in de wet en dood in de zonde." Ik weet dat wij allemaal in deze staat zijn, maar in dit verbond worden de uitverkorenen verordineerd tot het eeuwige leven. "En er geloofden zovelen, als er geordineerd waren tot het eeuwige leven", Hand. 13:48. Zo worden de uitverkorenen hier levend gemaakt en tot leven gebracht door het geloof in de Zoon van God. Het eeuwige leven, dat ons door God gegeven wordt, is met Christus, ons Hoofd, verborgen in God, zoals er staat geschreven: "En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid; en niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders", Joh. 10:28. "Die in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven", Joh. 6:47. Hier zien we dat de zegeningen van het eeuwige verbond tegelijk met het verbond gegeven zijn.
3. De Almachtige wist dat de duivel, de god van deze wereld, ons zou verblinden om ons naar de bodemloze put te leiden. Hij wist ook dat de satan vele blinde leidlieden zou geven om ons van de ene donkere berg naar de andere te leiden, opdat we de leer van de duivel zouden volgen en tenslotte veroordeeld zouden worden. Ik zeg dat de Heere dit wist, want bij de Heere zijn alle dingen bekend. Daarom heeft Hij in dit verbond een eeuwig licht beloofd aan al Zijn volk. "De HEERE zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uw Sierlijkheid" Jesaja 60:19.

4. In dit verbond heeft God de uitverkorenen gerechtvaardigd, hoewel zij van nature goddeloos zijn, Rom. 4:5. Deze gerechtigheid werd door Christus voor de uitverkorenen aangebracht, zoals er staat geschreven dat "door de gehoorzaamheid van Een velen tot rechtvaardigen gesteld zullen worden", Rom. 5:19. God heeft deze rechtvaardigheid van onze Borg aangenomen, want Christus is ons geworden rechtvaardigheid van God, 1 Kor. 1:30. Deze rechtvaardigheid rekent God uit vrije genade toe zonder enige verdienste van ons, zoals er staat geschreven: "Gelijk ook David de mens zalig spreekt, welken God de rechtvaardigheid toerekent zonder de werken", Rom. 4:6. De Geest van God brengt deze zaligheid dichtbij ons in de prediking van het Evangelie en openbaart haar aan het oog des geloofs. Zo zegt God bij monde van de profeet Jesaja: "Ik breng Mijn gerechtigheid nabij, zij zal niet verre wezen" Jesaja 46:13.
5. Deze rechtvaardigheid wordt in het Evangelie aan iedere gelovige geopenbaard. "Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet. Want de rechtvaardigheid Gods wordt in hetzelfde geopenbaard uit geloof tot geloof, gelijk geschreven is: Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven", Rom. 1:16-17. Het geloof bekleedt de arme zondaar voor zijn rechtvaardigmaking voor God met deze rechtvaardigheid, die door God gegeven is: "Maar nu is de rechtvaardigheid Gods geopenbaard geworden zonder de wet, hebbende getuigenis van de wet en de profeten; namelijk de rechtvaardigheid Gods door het geloof van Jezus Christus, tot allen en over allen die geloven", Rom. 3:21-22.
6. Gedenk dat deze rechtvaardigheid uit vrije genade wordt gegeven. Wee die mens, die denkt dat hij deze rechtvaardigheid kan verdienen of er iets van zichzelf aan toe kan voegen. Christus zegt dat dit hetzelfde is als nieuwe stof op een oud kledingstuk zetten. Hierdoor zal de scheur alleen maar erger worden. Ik zeg dat deze rechtvaardigheid door God wordt gegeven en niet gekocht of verkocht kan worden. Zo staat er geschreven dat "degenen die de overvloed der genade en de gave der rechtvaardigheid ontvangen, in het leven zullen heersen door die Ene, namelijk Jezus Christus", Rom. 5:17.
 Mijn geliefde hoorders, zo heeft Christus deze rechtvaardigheid voor ons aangebracht, God de Vader aanvaardt haar van Christus, zet haar op onze rekening en rekent ons haar uit vrije genade toe. Het Evangelie openbaart deze rechtvaardigheid, de Heilige Geest geeft haar aan de hand van het toeigenende geloof en openbaart haar aan het geweten van de zondaar. Het geweten geniet deze rechtvaardigheid en ervaart dat vrede de gezegende vrucht ervan is. Zo worden wij van alles gerechtvaardigd waarvan we niet konden gerechtvaardigd worden door de wet van Mozes, Hand. 13:39.
 Deze rechtvaardigheid gaat even ver terug in de tijd als het verbond. "Zeventig weken zijn bestemd over uw volk en over uw heilige stad, om de overtreding te sluiten, en om de zonden te verzegelen, en om een eeuwige gerechtigheid aan te brengen", Dan. 9:24.
7. Ik zal nu aantonen dat aan de uitverkorenen in dit verbond zonder enige twijfel ook de kracht der *volharding* wordt beloofd. Zonder die kracht zou de satan ons spoedig neerwerpen, zelfs als we even sterk waren als Petrus toen hij beloofde dat hij Christus nooit zou verlaten, ook niet als alle anderen Hem zouden verlaten. Zo staat er geschreven: "Niemand is er gelijk God, o Jeschurun! Die op de hemel vaart tot uw hulp, en met Zijn hoogheid op de bovenste wolken. De eeuwige God zij u een woning, en van onder eeuwige armen" Peut. 33:26-27. Daarom "vertrouwt op de HEERE tot in der eeuwigheid, want in de Heere HEERE is eeuwige sterkte" Jesaja 26:4, Eng. vert. Gods uitverkorenen zullen niet zonder troost zijn, hoewel ze zoveel tegenstand en haat ondervinden in de wereld. Dit verbond verzekert hen ook van vertroosting en deze troost gaat even ver terug in de tijd als het verbond. "En onze Heere Jezus Christus Zelf, en onze God en Vader, Die ons heeft liefgehad, en gegeven heeft een eeuwige vertroosting en goede hoop in genade, vertrooste uw harten en versterke u in alle goed woord en werk", 2 Thess. 2:16-17.

8. In dit verbond worden wij ook *verzekerd van onze vreugde en heerlijkheid*. "En de vrijgekochten des HEEREN zullen wederkeren, en tot Sion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden" des. 35:10. Naast al deze zegeningen is er nog een eeuwige zegen, namelijk een eeuwig gewicht der heerlijkheid in de nabijheid van het Lam. Deze heerlijkheid zal ook voor eeuwig genoten worden.

Zo mijn geliefde hoorders, ziet u wat eeuwige liefde voor ons heeft gedaan. Vergeet nooit dat deze liefde eeuwig zal duren, zoals de Kerk zegt: "De HEERE is mij verschenen van verre tijden! Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid" Oer. 31:3.

Nu we over de lengte van de liefde Gods gesproken hebben en hebben bewezen dat deze liefde is van eeuwigheid tot eeuwigheid, komen we bij ons derde punt.

3. De breedte van deze liefde.

Onder breedte verstaan we dat deze liefde zich wereldwijd uitstrekt tot de uitverkorenen, of zij nu Joden of heidenen zijn.

- In de wereld vóór de zondvloed wisten slechts enkele families van de liefde van God. Deze families kwamen voort uit de lendenen van Seth. Het geslacht van Kaïn schijnt tamelijk onkundig te zijn geweest van deze liefde.
- De uitdeling van deze liefde was in de dagen van Noach naar alle waarschijnlijkheid ook zeer beperkt. Na de vloed vloede deze liefde in een heel smal kanaal en beperkte zich met name tot de nakomelingen van Noach.
- Kort gezegd, de liefde vloede door één smal kanaal, totdat Jakobs gezin zich in Egypte vermenigvuldigde. Toen begon deze stroom zich te verbreden en dit werd op het heerlijkst gezien bij de bevrijding van Israël uit de slavernij. Hier en daar werd een arme heiden getrokken door de koorden van eeuwige liefde, maar het grootste deel van de heidenen liet God in hun eigen wegen voortgaan.
- Enige honderden jaren bleef die stroom onder Israël vloeien en de middelmuur des afscheidsels die hen omgaf, scheen vele eeuwen lang stevig te staan. Zo lezen we: "Uit alle geslachten des aardbodems, heb Ik ulieden alleen gekend", Amos 3:2. In de dagen van David breidde deze liefde zich luisterrijk uit onder de Joden. Daarna vloede ze opnieuw door een smal kanaal en dat bleef vele jaren zo, totdat de Zoon des Mensen kwam. Toen breidde de stroom zich zeer uit, maar nog steeds scheen zij tot het Joodse volk beperkt te zijn. Zo staat er geschreven: "Deze twaalf heeft Jezus uitgezonden, en hun bevel gegeven, zeggende: Gij zult niet heengaan op de weg der heidenen, en gij zult niet ingaan in enige stad der Samaritanen. Maar gaat veel meer heen tot de verloren schapen van het huis Israëls", Matth. 10:5-6. Hoewel de uitdeling van deze liefde in deze dagen zo beperkt scheen te zijn, was ze uitgestrekt in de verborgen raad Gods. De grote verborgenheid der Godzaligheid was dat ook de heidenen zalig gemaakt zouden worden, zoals er staat geschreven: "Gepredikt onder de heidenen".
- Tenslotte verbrak de gezegende Zaligmaker echter de middelmuur des afscheidsels, die het Joodse volk van de heidenen scheidde en zond Hij Zijn dienaren uit om het Evangelie te prediken aan alle creaturen. Op de heerlijke Pinksterdag werd deze eeuwige vlam van Goddelijke liefde op wonderlijke wijze aangestoken in de apostelen, die bestemd waren om twaalf fundamente van de bediening te zijn in de Kerk van het Evangelie. Zij maakten dit Evangelie van de liefde bekend en verenigden zo vele levende stenen met de uiterste Hoeksteen, Christus Jezus, Die het enige Fundament is waarop hoop en geloof hun verwachtingen kunnen bouwen.

De uitgestrektheid van de liefde die in onze tekst genoemd wordt, is heerlijk aan Petrus geopenbaard in het visioen van het laken dat aan de vier hoeken was samengebonden. Vier eigenschappen van God binden de hoeken bij elkaar en zij stemmen er allen volkomen mee in dat het laken van eeuwige liefde op de aarde wordt neergelaten. Zo staat er geschreven: "Goedertierenheid en waarheid zullen elkaar ontmoeten", Psalm 85:11. Deze twee eigenschappen houden de tegenover elkaar liggende hoeken vast. "De gerechtigheid en vrede zullen elkander kussen", Psalm 85:11. Na deze wederzijdse kus stemden ze erin toe om de andere hoeken vast te houden. Zo hebben de goedertierenheid en waarheid elkaar ontmoet en de gerechtigheid en vrede elkaar gekust. In dit laken werden met name de uitverkoren heidenen getoond. Het bevatte "al de viervoetige beesten". Ze waren mensen, maar ze waren beestachtig geworden door de zonde. "Ieder mens is in kennis geworden als een dier" Oer. 10:14. "Ik ben beestachtiger dan enig mens", zegt Agur, Spr. 30:2. Ja, alle mensen worden nadrukkelijk beesten genoemd. In Prediker 3:18 staat dat "God hen zal verklaren en dat zij zullen zien dat zij als beesten zijn aan zichzelf." Dit waren de beesten die aan Petrus in dit laken werden voorgesteld, de viervoetige beesten. Sommige zondaren worden honden genoemd. Zo noemde Christus de heidense vrouw in Mattheüs 15:26. Sommigen worden zwijnen genoemd, Matth. 7:6. Sommigen worden wolven genoemd, Matth. 10:16, sommigen leeuwen, Zef. 3:3, (Eng. vert.) en sommigen kalveren, Mal. 4:2. Maar "de wolf zal met het Lam verkeren, en de luipaard bij de geitenbok nederliggen, en het kalf, en de jonge leeuw, en het mestvee tezamen en een klein jongske, of een zuigeling in de genade zal ze weiden" Jesaja 11:6.

Dat laken bevatte al degenen die van eeuwigheid uitverkoren zijn. Het is hun rustplaats en hiermee bemoedigt God hen als genade hen heeft getemd, zoals wordt afgebeeld door het neerliggen met het Lam.

Er waren ook kruipende dieren in het laken. Sommige zondaren worden slangen en adderengebroedsel genoemd, Matth. 3:7 en sommigen wormen, Micha 7:17, Engelse vertaling. Er waren ook vogelen des hemels in het laken. Merk op dat de uitverkorenen duiven, des. 60:8, arenden des. 40:31 en gesprenkelde vogels Jer. 12:9 genoemd worden. Dit waren de levende schepselen in het laken van Petrus.

"En er geschiedde een stem tot hem: Sta op, Petrus! Slacht en eet!" Hand. 10:13. Neem het zwaard des Geestes en dood alle hoop die zij op de wet stellen, kruisig ze voor de wereld, zodat ze der zonde zullen sterven, Rom. 6:2. Dood al het vertrouwen dat ze op het vlees stellen, zodat ze der wet gedood worden en eens Anderen worden, Rom. 7:4.

"Sta op, Petrus! Slacht en eet!" Ik heb u gezegd bij de bron van Samaria: "Ik heb een spijs om te eten die gij niet weet", namelijk "dat Ik doe de wil Desgenen Die Mij gezonden heeft en Zijn werk volbreng", Joh. 4:32, 34. Ik heb u, Petrus, dienaar gemaakt en de bekering van deze zondaren moet de spijs en drank voor uw ambtelijke honger en dorst naar zielen zijn. Mijn uitverkorenen worden vergeleken met vissen in de grote zee, Ezech. 47:9-11. Ik heb u gezegd, Simon, dat Ik u visser der mensen zou maken. Eet daarom van "de overvloed der zeeën", Petrus, want dat is de spijs van de dienaar van het Woord, Deut. 33:19. "Want de overvloed der zee zal tot Mij gekeerd worden, het heil der heidenen zal tot Mij komen" Jesaja 60:5, Engelse vertaling. Mijn uitverkorenen zijn als "de bedekte verborgen dingen des zands" Deut. 33:19. "Want ofschoon uw volk, o Israë! is gelijk het zand der zee, zo zal toch maar het overblijfsel daarvan wederkeren" Jesaja 10:22.

"Sta op, Petrus! Slacht en eet!" Eet de overvloed der zeeën en neem de bedekte verborgen dingen des zands. "Gij zult de melk der heidenen zuigen" Jesaja 60:16 en "in hun heerlijkheid zult gij u roemen" Jesaja 61:6.

"Sta op, Petrus! Slacht en eet. Maar Petrus zeide: Geenszins, Heere! Want ik heb nooit gegeten iets, dat gemeen of onrein was", Hand. 10:13-14. Wat een erbarmelijke uitleg. Deze woorden worden te vleselijk verstaan. "En een stem geschiedde wederom ten tweede male tot hem: Hetgeen God gereinigt heeft, zult gij niet gemeen maken." Merk op dat dit vijftiende vers in de voltooide tijd staat. De laatste opmerking van Petrus over dit visioen bewijst wat ik heb gezegd. "Doch God heeft mij getoond dat ik geen mens zou gemeen of onrein heten", Hand. 10:28. Merk op dat beesten en kruipende dieren hier mensen genoemd worden.

Laten we opmerken dat al deze dieren in het laken waren, toen het werd neergelaten uit de hemel. De dieren waren daarin om hun verkiezing en eeuwige vereniging met Christus door de band van eeuwige liefde, die aan Petrus werd voorgesteld door het laken, te tonen. Daarna werden de dieren weer opgenomen in het laken om hun veilige aankomst in de heerlijkheid in datzelfde laken of die band der eeuwige liefde te tonen.

Hoewel ze met beesten vergeleken werden, waren ze toch allen in het laken. God zei dat ze gereinigt waren, hoewel ze niet geroepen waren door genade. Ze waren niet aan de wet gestorven en ze waren ook niet levend door het geloof. Nee, ze moesten van Petrus het Woord horen waardoor ze levend gemaakt konden worden. Het laken werd driemaal neergelaten.

- In de eerste plaats wees dit op hun eeuwige vereniging met Christus in de band van de eeuwige liefde. Daarom wordt er gezegd dat zij in Jezus Christus bewaard en geroepen zijn, Judas 1:1.
- In de tweede plaats wordt dit laken neergelaten bij hun bekering, want de Heilige Geest valt op hen als Petrus met hen spreekt.
- In de derde plaats zal dit laken neergelaten worden bij de algemene opstanding van hun lichaam, want hun lichaam en hun ziel worden afgebeeld door de viervoetige dieren. Hoewel zij naar de lust van hun ziel wind schepten, zoals de woudezelin in de woestijn Jer. 2:24, werden ze toch neergelaten van de hemel in dit laken. Ze zijn gereinigt door Christus, Die hun heiligmaking is en hen heiligmaakt. "En Hij Die heiligt, en zij die geheiligt worden, zijn allen uit één", Hebr. 2:11.

Sommige van deze 'viervoetige dieren' klopten op de deur van Petrus, toen het vat weer in de hemel werd opgetrokken. "En alzo Petrus in zichzelf twijfelde, wat toch het gezicht mocht zijn, dat hij gezien had, ziet, de mannen die van Cornelius afgezonden waren, gevraagd hebbende naar het huis van Simon, stonden aan de poort. En iemand geroepen hebbende, vraagden zij of Simon, toegenaamd Petrus, daar te huis lag. En als Petrus op dat gezicht dacht, zeide de Geest tot Hem: Zie, drie mannen zoeken u. Daarom, sta op, ga af, en reis met hen, niet twijfelende, want Ik heb hen gezonden", Hand. 10:17-20.

Zo strekte de uitdeling van deze liefde zich ver uit, totdat er enigen uit het oosten, het westen, het noorden en het zuiden vergaderd waren en ingebracht waren om met Abraham, Izak en Jakob aan te zitten in het Koninkrijk der hemelen, Matth. 8:11. "God gaf te spreken; der boodschappers van goede tijdingen was een grote heerschaar", Psalm 68:12.

Toen de duivel een vervolging van de apostelen van God ontketende, werd dit in Gods wijsheid gemaakt tot een instrument om Zijn Goddelijke wet bekend te maken. Zo lezen we: "Zij dan nu gingen het land door, en verkondigden het Woord", Hand. 8:4. Legioenen arme zielen grepen deze zoete koorden van de eeuwige liefde van de Drie-eenheid vast. Sommigen haastten zich met deze koorden in de ene richting, anderen snelden een andere kant op, tot ze deze voorzegging vervulden: "Maak de plaats uwer tent wijd, en dat men de gordijnen uwer woningen uitbreide, verhinder het niet; maak uw koorden lang en steek uw pinnen vast in. Want gij zult uitbreken ter rechter- en ter linkerhand; en uw zaad zal de heidenen erven, en zij zullen de verwoeste steden doen bewonen" Jesaja 54:2-3.

Deze eeuwige liefde zal in haar breedte de aarde nooit verlaten, totdat "de koninkrijken dezer wereld zijn geworden onzes Heeren en van Zijn Christus", Openb. 11:15. Dan zal "de aarde vervuld worden met de kennis van de heerlijkheid des HEEREN, zoals de wateren de bodem der zee bedekken", Hab. 2:14, Engelse vertaling. Ik kom nu tot ons vierde hoofdpunt.

4. De diepte van deze liefde.

De grote diepte van de liefde van Christus kan in drie punten behandeld worden.

- Deze liefde was diep in de eeuwige raad van God,
- er was een verborgen diepte in het vreselijke lijden van Christus
- en Gods liefde was diep in haar openbaring aan arme stervelingen die diep waren gevallen.

(1) In de eerste plaats is deze liefde diep als we haar beschouwen *in de eeuwige raad van God*. Ze is diep, omdat ze van eeuwigheid verborgen lag tot ze aan Gods uitverkorenen bekend werd gemaakt door de Geest. Alle wijsheid en wetenschap van de wereld kan deze liefde nooit ontdekken en nog minder doorgronden. Deze liefde lag van eeuwigheid verborgen in het besluit van God en zou daar tot in alle eeuwigheid verborgen hebben gelegen, als God haar niet had geopenbaard door het licht van Zijn Geest. Wie uit het geslacht van Adam zou kunnen denken dat een rechtvaardig God op grond van waarheid en gerechtigheid een eeuwige genegenheid zou koesteren voor opstandelingen die zichzelf veroordeeld hebben, als God dat niet door Zijn Geest had geopenbaard? "Maar gelijk geschreven is: Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben. Doch God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest; want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods. Want wie van de mensen weet hetgeen des mensen is, dan de geest des mensen die in hem is? Alzo weet ook niemand, hetgeen Gods is, dan de Geest Gods", 1 Kor. 2:9-11.

(2) Vervolgens wil ik aantonen dat de diepte van Gods liefde luisterrijk werd geopenbaard *in het bijzondere lijden van Christus Jezus*. "Niemand heeft meerder liefde dan deze, dat iemand zijn leven zette voor zijn vrienden", Joh. 15:13. Deze liefde zal des te duidelijker blijken als we letten op de vele vijanden met wie Christus moest strijden.

- In de eerste plaats legden onze zonden een verschrikkelijke last op Hem, want "de HEERE heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen" des. 53:6. In 1 Petrus 2:24 lezen we dat de Zaligmaker "onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout".
- In de tweede plaats moest Hij de vijandschap en razernij van de duivelen dragen. "De overste dezer wereld komt, en heeft aan Mij niets", Joh. 14:30. Ja, zelfs de bozen die onder Zijn banier dienden, bekampten Hem. "Dit is uw ure, en de macht der duisternis", Luk. 22:53.
- In de derde plaats moest Hij de wrede beledigingen van de Joodse schare verdragen, die Hem bespotten en blinddoekte, Hem op het aangezicht sloeg, Hem kroonde met doornen, de knie voor Hem boog, Hem als namaakscepter een rietstok in Zijn hand gaf, Hem kleepte in een schitterende mantel, Hem naar Herodus zond en Hem tenslotte, toen Hij in de grootste angst verkeerde, beval van het kruis af te komen, opdat zij Hem zouden geloven.
- Bij deze beker des toorns die Hij moest drinken, kunnen we ook de vloek van de wet voegen die Zijn ziel doorboorde en die Hij moest dragen om ons van die vloek te verlossen. De discipelen verlieten Hem en vluchtten en opdat de wraakvorderende gerechtigheid ten volle bevredigd zou worden, verborg de Vader Zijn aangezicht voor Hem, ja, verliet Hij Hem. Al het overige droeg de Zaligmaker in stilte, maar dit ontlokte Hem zo'n bittere kreet, dat zowel de hemel als de aarde die beantwoordden. De levenloze rotsen openden hun mond, de graven werden geopend, de

ingewanden van de aarde bewogen en de zon werd verduisterd. Al deze dingen worstelden met de eeuwige liefde. De zwakheden van het vlees deden Hem vrezen en zweten en maakten Hem zeer beangst. Onze dierbare Verlosser zei: "De geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak."

Maar de eeuwige liefde waadde door al deze snelstromende rivieren van tegenstand. De rivieren van verzoeking, toorn, en vervolging en de koude doodsrivier konden Zijn bestendige, Goddelijke en eeuwige genegenheid voor Zijn uitverkorenen niet uitblussen of in de weg staan. Zo staat er geschreven: "Veel wateren zouden deze liefde niet uit kunnen blussen; ja, de rivieren zouden ze niet verdrinken", Hooglied 8:7, want "de liefde is sterk als de dood", Hooglied 8:6.

Deze liefde moet zonder twijfel heel diep geworteld zijn in het hart van de Zaligmaker, anders zou Hij nooit Zijn heerlijkheid omfloerst hebben, de storm getrotseerd hebben en de pijnen der hel doorworsteld hebben om het beminde voorwerp te verkrijgen. Is dit de eeuwige liefde van Christus voor ons? Zo schijnt het mij wel toe. "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of honger, naaktheid, of gevaar, of zwaard? Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem Die ons liefgehad heeft", Rom. 8:35, 37.

(3) Maar laten we nu nadenken over de diepte van deze liefde *voor zover het de uitdeling betreft*. Veel voorwerpen van deze liefde worden uit de verschillende diepten waarin de duivel hen heeft doen verzinken opgetrokken.

- Sommigen van hen had de gerechtigheid als het ware naar het verderf toegekeerd, maar eeuwige liefde heeft verhinderd dat ze daar binnengingen en heeft ze teruggedleid tot God met de grootst mogelijke kalmte. "Gij doet de mens wederkeren tot het verderf en zegt: Keert weder, gij mensenkinderen!", Psalm 90:3, Engelse vertaling.
- Sommigen waren bijna overstelpt door de schuld, verschrikking, toorn en benauwdheid der ziel. Toen hun ziel in hen overstelpt was, kwam de eeuwige liefde en leidde hen op een Steenrots die hen te hoog zou zijn, Psalm 61:3. Ook heeft deze liefde een nieuw gezang in hun mond gegeven en hun gangen vastgemaakt, Psalm 40:3.
- Anderen waren op hun bed geoefend met pijn en al hun botten deden hen veel pijn. Daarom verafschuwde hun leven brood en hun ziel begeerlijke spijs, hun vlees was verteerd, zodat het nauwelijks meer zichtbaar was en hun botten die vroeger niet zichtbaar waren, staken uit. Toen zei de Liefde: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden. Zijn vlees zal frisser worden dan het was in de jeugd, en hij zal tot de dagen zijner jonkheid wederkeren. Hij zal tot God ernstiglijk bidden, Die in hem een welbehagen nemen zal, en zijn aangezicht met gejuich aanzien", Job 33:24-26.
- Anderen waren bezeten met legioenen duivelen en weer anderen waren in zwarte wanhoop verzonken. Sommigen waren terneer gebogen door de satan, anderen waren uitzinnig en stom; sommigen waren in de schaduw des doods en anderen in de vreselijke put. Maar de liefde is dieper gedoken dan zij en heeft ze als op arendsvleugelen naar boven gebracht.
- Dit kostbare koord van eeuwige liefde is ook uitgeworpen om de arme Jona te vangen, toen het Vaderlijk ongenoegen een storm had verwekt, hem overboord had geworpen en hem tenslotte optrok uit de diepten der hel. Kort gezegd, er zijn geen diepten waarin de uitverkorenen gevallen zijn, waarin Gods liefde hen niet gevolgd is en waaruit deze liefde hen niet opgetrokken heeft.
- Deze liefde trok Manasse op uit de grote diepte waarin de satan hem geworpen had en David uit de plaats waar de afgrond riep tot de afgrond, de plaats waar de echo's van de hel zelf weerklonken.
- Andere arme zielen hebben gezondigd tegen licht en liefde, nadat zij gesmaakt hebben dat de Heere rechtvaardig is. Sommigen hebben onder deze omstandigheden uitgeroepen: "Mijn hoop op de Heere is vergaan." Anderen riepen: "Er is geen hoop" en weer anderen: "Ik ben uitgestoten van voor Zijn ogen." Anderen hebben de dag waarop ze geboren zijn en de man die de tijding bracht van hun geboorte vervloekt. Sommige terneergeslagen zielen hebben gezegd dat ze in de hel

zouden neerdalen; ja, dat ze daar zo zeker van waren alsof ze al in de hel waren. Anderen hebben gewenst dat ze in de hel waren, opdat ze het ergste zouden weten.

Maar geen van degenen naar wie ik heb verwezen, zouden met hun doodsadem kunnen zeggen dat de onveranderlijke liefde heeft gefaald. Nee, die liefde heeft hen op hun ziekbed ondersteund, Psalm 41:4. De eeuwige armen zijn onder hen geweest, Deut. 33:27. De liefde heeft hun dovende vlam weer aangeblazen en hun geweten heeft hen ertoe gedrongen om te bekrachtigen dat God de onveranderlijke belofte die Hij hun gegeven heeft, heeft gehouden. "De HEERE, uw God, is in het midden van u, een Held Die verlossen zal; Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal zwijgen in Zijn liefde, Hij zal Zich over u verheugen met gejuich", Zef. 3:17.

5. De hoogte van deze liefde.

De hoogte van deze liefde kan in drie punten onderscheiden worden.

- In de eerste plaats heeft God Christus lief en bemint Hij in Hem de uitverkorenen. Dit blijkt duidelijk uit Zijn bevel aan hen om Hem te verheerlijken.
 - In de tweede plaats blijkt de hoogte van deze liefde uit de verhoging van Christus in Zijn menselijke natuur als ons Hoofd.
 - In de derde plaats, in onze verhoging met Hem en in Hem in de opstanding.
1. In de eerste plaats zullen we spreken over Gods liefde tot Christus. "Want Gij hebt Mij liefgehad, voor de grondlegging der wereld", Joh. 17:24. God heeft ons in Christus liefgehad en door de band van de eeuwige liefde heeft Hij ons één gemaakt met Hem. De vrucht van deze liefde was dat Hij ons de eeuwige heerlijkheid gaf in Christus Jezus en ons daartoe verordineerde. Zo zegt Christus: "Ik in hen en Gij in Mij; opdat zij volmaakt zijn in één, en opdat de wereld bekenne, dat Gij Mij gezonden hebt, en hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt", Joh. 17:23. De heerlijkheid die God ons gaf in Christus, heeft Hij aan ons gegeven: "En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij één zijn, gelijk als Wij Een zijn", Joh. 17:22.
 2. In de tweede plaats kunnen we de hoogte van deze liefde overdenken en haar duidelijk aanschouwen als we erop letten dat de Vader Christus in Zijn menselijke natuur als verheven Plaatsvervanger van al Zijn zaad zo zeer verhoogde. God wekte Zijn Zoon Jezus Christus op uit de doden zonder Hem de verderving te doen zien en daarna verheerlijkte Hij Hem. "De God onzer vaders heeft Zijn Kind Jezus verheerlijkt", Hand. 3:13. Hij heeft Hem niet alleen opgewekt en verheerlijkt, maar ook "uitermate verhoogd", Fil. 2:9. Hij heeft Hem inderdaad uitermate verhoogd, want Hij is opgevaren boven alle hemelen; ja, ver boven alle hemelen. "Die nedergedaald is, is Dezelfde ook, Die opgevaren is ver boven al de hemelen, opdat Hij alle dingen vervullen zou", Eféze 4:10. God heeft Hem gezet "ver boven alle overheid, en macht, en kracht, en heerschappij, en alle naam die genaamd wordt, niet alleen in deze wereld maar ook in de toekomst", Eféze 1:21.
 - Mijn geliefde hoorders, zo ziet u dat de liefde van God de Vader voor ons in Christus blijkt uit de zalving van Christus tot ons eeuwig Hoofd.
 - In de tweede plaats blijkt deze liefde uit het feit dat Hij een lichaam voor Hem toebereidde, dat in de tijd met Zijn Goddelijke natuur verenigd zou worden.
 - In de derde plaats heeft God het lichaam van Christus niet aan het verderf overgegeven, maar het opgewekt uit de dood.

- In de vierde plaats heeft Hij Christus heerlijkheid gegeven of Hem verheerlijkt. In de vijfde plaats heeft God Christus opgewekt, Hem ver boven alle hemelen verheven en alle dingen aan Zijn voeten onderworpen.

Maar zult u zeggen: "*Waar waren de uitverkorenen toen?*"

Ik antwoord: toen Christus stierf, werden wij met Hem gekruisigd. Wij weten "dat onze oude mens met Hem gekruisigd is", Rom. 6:6. Paulus zegt: "Ik ben met Christus gekruisigd." Toen Christus werd opgewekt van de doden, werden de uitverkorenen ook opgewekt: "Uw doden zullen leven, ook mijn dood lichaam, zij zullen opstaan" Jesaja 26:19. Ja, toen Christus opvoer, zijn de uitverkorenen met Hem opgevaren en toen Hij een zetel nam ver boven alle hemelen, hebben de uitverkorenen daar in Hem een zetel genomen en zaten ze daar met Hem neer. "Maar God Die rijk is in barmhartigheid door Zijn grote liefde waarmee Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus; uit genade zijt gij zalig geworden en heeft ons mede opgewekt en ons mede gezet in de hemel in Christus Jezus", Efëze 2:4-6. Zijn grote liefde is de band waarmee wij voor eeuwig aan Hem verbonden worden en Hij heeft ons verenigd met Christus in de levendmaking.

Dit is geen nieuwe leer, want ze scheen luisterrijk in de oude wetten, waarin God de Israëlieten beval om de eerste garf van de tarweoogst aan Hem te geven. "Als gij in het land gekomen zult zijn, hetwelk Ik u geven zal, en gij zijn oogst zult inoogsten, dan zult gij een garf der eerstelingen van uw oogst tot de priester brengen", Lev. 23:10. Deze instelling, de gave van de eerste garf van de eerstelingen, moesten de Israëlieten houden, opdat de oogst geheiligd zou worden en God de beloofde zegen over het veld zou geven, Deut. 28:4. Laten we nu bezien wat de Heilige Geest hiermee bedoelde.

Het heiligdom waarheen de garf gebracht moest worden was een beeld van de hemel. Zo lezen we: "Waarmede de Heilige Geest dit beduidde, dat de weg des heiligdoms nog niet openbaar gemaakt was, zolang de eerste tabernakel nog stand had, welke was een afbeelding voor de tegenwoordige tijd", Hebr. 9:8-9. Zoals dit heiligdom een beeld was van de hemel, zo was de eerste garf die geofferd werd, een beeld van Christus en de oogst waarover God Zijn zegen gaf een beeld van al Gods uitverkorenen. In de eerste plaats noemt Christus Zichzelf voor Zijn dood "een tarwekorrel". "Maar Jezus antwoordde hun, zeggende: De ure is gekomen, dat de Zoon des mensen zal verheerlijkt worden. Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Indien de tarwekorrel in de aarde niet valt en sterft, zo blijft zij alleen; maar indien zij sterft, zo brengt zij veel vrucht voort", Joh. 12:23-24, Engelse vertaling. Merk op dat Christus Zichzelf voor Zijn dood een tarwekorrel noemde. In Psalm 72:16-17 lezen we echter dat Hij na Zijn opstanding zal zijn als "een handvol koren in het land op de hoogte der bergen", dat "de vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon en die van de stad zullen bloeien als het kruid der aarde" en dat "Zijn naam zal zijn tot in eeuwigheid."

Merk op dat de uitverkorenen hier de vruchten van het tarwegraan genoemd worden en dat woorden "een handvol koren" verwijzen naar een Persoon, Wiens naam tot in eeuwigheid zal zijn. Let nu ook op de vruchten: "Zolang als er de zon is, zal Zijn naam van kind tot kind voortgeplant worden; en zij zullen in Hem gezegend worden, dit is de vrucht van deze hand vol koren; en alle heidenen zullen Hem welgelukzalig roemen." We zullen nu deze Garf, Jezus Christus, volgen naar de hemel, want Jezus is in het Heilige der heiligen binnengegaan om voor ons in de tegenwoordigheid van God te verschijnen en daar is Christus ontvangen als de Eersteling. "Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden, en is de Eersteling geworden dergenen die ontslapen zijn", 1 Kor. 15:20. Daar is Christus, de Eersteling, opgevaren ver boven alle hemelen.

Maar zult u zeggen: "*Waar waren de uitverkorenen toen?*"

Ik antwoord: ze zijn in Hem als hun Hoofd opgevaren en zullen Hem persoonlijk volgen in hun geestelijk lichaam en in hun orde: "Maar een iegelijk in Zijn orde: de eersteling Christus, daarna die van Christus zijn in Zijn toekomst. Daarna zal het einde zijn", 1 Kor. 15:23-24. Christus, Die als Eersteling is ingegaan, heeft beloofd dat Hij Zijn engelen zou zenden om de oogst binnen te halen, dat wil zeggen: "Zij zullen Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het ene uiterste der hemelen tot aan het andere uiterste derzelve", Matth. 24:31. Al deze uitverkorenen worden garven genoemd en wanneer ze samengebonden zijn in het bundeltje der levenden, zullen ze in hetzelfde Heilige der heiligen vergaderd worden als Christus Jezus, de Eersteling. Zo staat er in Micha 4:11, 12: "Nu zijn wel vele heidenen tegen u verzameld, die daar zeggen: Laat ze ontheilgd worden en laat ons oog schouwen aan Sion. Maar zij weten de gedachten des Heeren niet, en verstaan Zijn raadslag niet; dat Hij hen vergaderd heeft als garven tot de dorsvloer." Zo zal Hij de tarwe in Zijn schuur vergaderen en het kaf met onuitblusselijk vuur verbranden.

3. Ten derde zal ik nu bespreken hoe de hoogte van de liefde Gods blijkt in verhoging van de uitverkorenen bij de heerlijke opstanding.

God beloofde Christus in Zijn eeuwige raad de volheid van de Geest en Hij beloofde ook dat deze Geest nooit van Hem en van Zijn zaad zou wijken. Deze gezegende Geest wordt "de belofte van de Vader aan Christus" genoemd en Christus zendt die Geest tot alle uitverkorenen ter bestemder tijd. "Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van de Vader, heeft dit uitgestort dat gij nu ziet en hoort", Hand. 2:33. De Heilige Geest maakt de uitverkorenen al hun voorrechten bekend door ze in alle waarheid te leiden. Hij onderzoekt de diepten Gods en maakt ze aan de uitverkorenen bekend. Hij wast, heiligt en reinigt ze en blijft in hen als het onderpand van hun toekomstige heerlijkheid. Hij verzegelt ze tot de dag van de eeuwige verlossing, Hij stort Gods liefde uit in hun hart en zal tenslotte hun sterfelijke lichamen levend maken en opwekken. "En indien de Geest Desgenen Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zo zal Hij Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken door Zijn Geest, Die in u woont", Rom. 8:11.

Laten we er acht op slaan, broeders, dat de Heilige Geest Die ons is gegeven, het Onderpand is van onze toekomstige erfenis en dat Hij altijd heerlijkheid brengt waar Hij Zijn woonplaats kiest. Zo schrijft Petrus: "Indien gij gesmaad wordt om de naam van Christus, zo zijt gij zalig; want de Geest der heerlijkheid en de Geest van God rust op u", 1 Petrus 4:14. Hier ziet u dat de Geest en de heerlijkheid van God op de uitverkorenen rusten.

Dezelfde Geest zal onze sterfelijke lichamen levend maken; ja, onze verderfelijke lichamen zullen veranderd worden en gelijk gemaakt worden aan het heerlijk lichaam van Christus. Zo zullen onze lichamen het beeld van de hemelse Adam dragen. Ze zullen opvaren en de Heere in de lucht ontmoeten.

Daarna zullen ze met ons zeer geliefde Hoofd op de oordeelstroon zitten als Zijn geestelijke lichaam om alle vijanden die ons vervolgd hebben, zowel mensen als duivelen, te oordelen. "Weet gij niet dat de heiligen de wereld oordelen zullen? En indien door u de wereld geoordeeld wordt, zijt gij onwaardig de minste gerechtszaken? Weet gij niet dat wij de engelen oordelen zullen? Hoeveel te meer de zaken die dit leven aangaan?", 1 Kor. 6:2-3. Zo zullen de uitverkorenen met Christus, hun Hoofd, op de oordeelstroon zitten als Hij komt om het onrecht dat Hem en hen is aangedaan te wreken. Zo zegt de Heilige Geest: "Dat Zijn gunstgenoten van vreugde opspringen, om die eer, dat zij juichen op hun legers. De verheffingen Gods zullen in hun keel zijn, en een tweesnijdend zwaard in hun hand om wraak te doen over de heidenen en bestraffingen over de

volken, om hun koningen te binden met ketenen en hun achtbaren met ijzeren boeien, om het beschreven recht over hen te doen. Dit zal de heerlijkheid van al Zijn gunstgenoten zijn. Hallelujah!", Psalm 149:5-9.

Als het oordeel voleindigd is en de veroordeling van de goddelozen voor altijd vastligt, zullen de uitverkorenen een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zien. De eerste hemel en de eerste aarde zullen voorbijgaan in een vlam des vuurs, wat in het Oude Testament al afgebeeld is door de verwoesting van Sodom en de omliggende steden. "De elementen zullen brandende versmelten", 2 Petrus 3:12 en de goddelozen zullen met hen vergaan. De Rechter zal met toorn wraak oefenen en zal hen straffen met vlammen vuurs als de hemelen geweken en de elementen versmolten zijn.

Dan zullen de nieuwe hemel en een nieuwe aarde komen, die wij naar Zijn belofte verwachten en waarin gerechtigheid wonen zal, 2 Petrus 3:13 of waarin de rechtvaardigen wonen zullen. Zij zullen duizend jaar leven en heersen met Christus. "Maar de overigen der doden, dat is de goddelozen, werden niet weder levend totdat de duizend jaren geëindigd waren", Openb. 20:5. Dit is de eerste opstanding waaraan de gezaligden en de heiligen deel hebben.

Wanneer deze duizend jaren voorbij zullen zijn gegaan, zullen alle doden geoordeeld worden. "Alsdan zal de Koning zeggen tot degenen die tot Zijn rechterhand zijn: Komt, gij gezegenden Mijns Vaders! Beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld", Matth. 25:34. Dan zal de bekroning van al onze zegeningen komen. Iedere vijand zal Hij vernietigen, de koninklijke scepter die de Zaligmaker zwaaide over de strijdende Kerk zal neergelegd worden en de Drie-enige Jehovah, of Elohim zal alles zijn in allen, 1 Kor. 15:28. Mijn broeders, dan zullen we iets verstaan van de hoogte van de liefde die in onze tekst wordt genoemd.

Ik heb geprobeerd de lengte, de breedte, de diepte en de hoogte van deze liefde te bespreken. Nu zal ik enige machten noemen waarvan zwakke gelovigen al gauw denken dat ze lijnrecht staan tegenover de uitgestrektheid van de Goddelijke liefde die ik hierboven heb besproken. Ze stellen zich gemakkelijk voor dat deze hen ooit van God kunnen scheiden. Daarna zal ik eindigen met de toepassing.

Paulus schijnt *de koning der verschrikking, de dood*, te tarten om een scheiding te veroorzaken en hij tart het leven ook, of het nu vol voorspoed of vol tegenspoed is. Ook tart hij goede en slechte engelen, keizers, koningen en prinses, rechters en magistraten, tegenwoordige beproevingen en toekomstige oordelen: de hoogste top van vreugde en voorspoed en de diepste afgrond van verschrikking, beproeving, vervolging en armoede zullen geen scheiding kunnen veroorzaken tussen God en de uitverkorenen en de band van Zijn liefde, die een band van eeuwige vereniging is, niet kunnen verbreken. "Want ik ben verzekerd dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods welke is in Christus Jezus, onze Heere", Rom. 8:38-39.

TOEPASSING

Nu kom ik tot de toepassing en ik denk dat uw geduld al bijna is uitgeput. *Geloofd zij God, we werken niet bij de dag.*

Wat weet u van die liefde? Is ze door de Heilige Geest in uw hart uitgestort? Kent u bevindelijk de kwijschelding van uw zonden? Christus zei dat Maria Magdalena veel zonden had, dat ze haar waren vergeven en dat ze veel liefhad. Zo zal degene aan wie weinig wordt vergeven, weinig liefhebben. Zo ziet u dat er altijd liefde moet zijn in een verlorene ziel.

U zegt: *"Ik heb de Heere lief en voel een zeer hartelijke genegenheid voor Hem, voor Zijn volk, voor Zijn Woord en voor Zijn dienst."*

Bedenk dan dat uw liefde slechts een weerspiegeling is van Zijn liefde voor u. Zo staat er geschreven: *"Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad."*

Misschien zeggen sommigen van u: *"U noemt zulke grote dingen, dat hebben we niet beleefd."*

Blijf waar u bent, en ik zal proberen om bij u te komen. Hebt u een onbaatzuchtige liefde tot degenen die het meest van Christus hebben gesmaakt in deze wereld?

U zult zeggen: *"Waarom gebruikt u hier het woord 'onbaatzuchtig'? Wat bedoelt u daarmee?"*

Ik bedoel dat een hypocriet een Godzalig man kan liefhebben om datgene wat hij van hem kan krijgen en niet om Christus" wil. Zo had Farao Jozef lief omdat hij hem zijn dromen uitlegde en het land redde van de ondergang. Zo had de koning van Babel Daniël lief en zo beminde de vrouw van Potifar Jozef met de vleselijke en verdoemelijke liefde van een hoer. Daarom vraag ik u of u Gods kinderen liefheeft, omdat hun kennis, hun leven en hun heilige wandel aangenaam zijn in uw ogen.

Misschien zegt u: *"Nee, ik houd van alle mensen evenveel, of ze God vrezen of Hem haten, of rechtzinnig zijn in de leer of niet."*

Als dat zo is, heeft uw liefde niet dezelfde heiligheid als haar voorwerp en draagt ze geen ander zegel dan het stempel van de oude mens. Laat me u tonen wat het Woord van God hierover zegt. *"Wie zal verkeren in Uw tent? Wie zal wonen op de berg uwer heiligheid? In wiens ogen de verworpene veracht is, maar hij eert degenen die de HEERE vrezen"*, Psalm 15:1, 4.

Sommigen zullen zeggen: *"Ik prijs God omdat ik de toets van de zuivere, onbaatzuchtige liefde die u beschrijft kan doorstaan."*

Heel goed, tot hiertoe is het goed met u.. *"Wij weten dat wij overgegaan zijn uit de dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben"*, 1 Joh. 3:14.

Wederom mijn vrienden, is de zonde u een plaag en een last? Zijn de onheilige bewegingen die uit de levende verdorvenheid van uw hart voortkomen de grootste oorzaak van uw verdriet, omdat u ze niet kunt onderwerpen en u uw gedachten en uw hart niet zuiver kunt houden en niet op de Heere kunt vertrouwen, terwijl Hij u daartoe oproept?

Misschien zegt u: *"Ja, ik haat het eerste en heb het laatste lief."*

Wat zegt de psalmdichter? *"Ik haat de kwade gedachten, maar uw wet heb ik lief"*, Psalm 119:113, Engelse vertaling. En ergens anders staat: *"Gij liefhebbers des HEEREN! Haat het kwade"*, Psalm 97:10. Nogmaals broeders, haat u ook de verkeerde leer, die zo ontierend is voor God en zo verwoestend voor de mensen? Ik bedoel onder andere het arminianisme, het deïsme, het antinomianisme en alle andere duivelse leerstellingen. Is uw wil aan de wil van God onderworpen, zodat u instemt met de gezonde leer, ja met de woorden van onze Heere Jezus Christus? Als u "ja" zegt en uw geweten zegt hetzelfde, luister dan naar het Woord van God: *"Uit uw bevelen krijg ik verstand, daarom haat ik alle leugenpaden"*, Psalm 119:104.

Sommigen zullen zeggen: *"Geloofd zij God, ik kan zeggen dat ik Hem liefheb. Ik ben even arm geweest als Job, maar Zijn voorzienigheid heeft het werk van mijn handen gezegend, zodat ik een overvloedige voorraad heb voor mijn gebruik, terwijl ik zie dat veel arme mensen geen huis en goederen hebben, ja, zelfs hebben sommigen van Gods kinderen ook nauwelijks te eten en hebben ze bijna geen kleren om aan te trekken. Gods liefde heeft mij begunstigd in onderscheid met veel anderen."*

Stop, loop niet te ver weg, ik zal een beetje dichterbij u komen. Uw liefde schijnt meer gericht te zijn op de voorzienigheid van God met betrekking tot uw lichaam, dan op de onderscheidende genade van God die in Christus geopenbaard wordt aan de ziel. Uw liefde heeft een zweempje van de liefde van degenen die Jezus volgden over de zee van Tiberias voor de broden en de vissen en die met een lege maag en een scherp verwijt werden teruggezonden. Stel u voor dat God al uw goederen zou vernietigen, zoals Hij deed bij Job. Welke genegenheid zou u dan voor God gevoelen? En als u al uw goederen, familie, vrienden, burensamen met iedere weldoener in de ene schaal moest leggen en Christus alleen in de andere schaal, naar welke kant zou de weegschaal van uw genegenheid dan doorslaan? Nee, schrik niet voor deze vraag terug. Ik zeg: "Naar welke kant zou de weegschaal doorslaan?" Als u uzelf nauwkeurig onderzocht, zou u dan kunnen zeggen: "Wien heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde", Psalm 73:25? Als de Heere u net als Petrus zou vragen: "Hebt gij Mij lief?" Zou u dan bevestigend kunnen antwoorden: "Heere! Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb" Goh. 21:17?

"Maar", zal een ander zeggen, *"ik kan niet zeggen dat ik Christus liefheb. Ik wilde wel dat ik Hem lief kon hebben. Ik merk echter wel dat alle dingen van deze wereld de onbegrensde begeerten van mijn ziel niet kunnen bevredigen. Er is een verborgen verlangen in mijn gemoed dat niet bevredigd kan worden door enige vreugde op de aarde. Deze genoegens zijn allemaal "gebroken bakken die geen water houden" Jer. 2:13. Ze stellen me eerder teleur dan dat ze me bevredigen. Ze maken mijn dorst eerder groter dan dat ze in mijn behoeften voorzien. Daarom zijn mijn gedachten bezet met het zoeken naar een goed dat meer voldoening schenkt."* Is het zo met u gesteld? Dan moet ik u zeggen: "Wentel uw werken op de HEERE, in ootmoedige belijdenis en nederig gebed, en uw gedachten zullen bevestigd worden", Spr. 16:3.

Maar misschien zegt u ook nog: *"Ik heb zoveel gehoord van de kansel over de beminlijkheid, de gepastheid, de algenoegzaamheid, de volheid en de liefde van Christus voor arme zondaren, dat ik mezelf als de ellendigste van alle mensen zou beschouwen, als ik meende dat ik geen deel aan Hem had."*

U hebt liefde ontvangen, maar deze ligt in de as, bedekt met duisternis, twijfel, vrees en ongeloof. Wees geduldig en ijverig en hoop op een reddende betoning van Zijn verzoenende genade, want de Waarheid heeft gezegd dat u niet teleurgesteld zult worden in uw hoop. De discipelen die naar Emmaüs gingen, waren net zo gesteld als u. Toen Jezus echter bij hen kwam en met hen verder wandelde, blies Hij de as weg en wakkerde Hij de dovende vlam aan. "Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak op de weg?", Luk. 24:32.

Sommigen zullen zeggen: *"Mijn verlangen naar Jezus is zo vurig en komt voort uit zo'n diep gevoel van mijn nood en uit enige sprankjes van Zijn uitnemende waardij die ik heb gezien, dat ik niet kan rusten tot ik zeker weet dat mijn ziel deelt in Zijn eeuwige liefde."*

Uw liefde rookt. Vrees daarom niet, want uw liefde zal niet doven. God zegt dat Hij het gekrookte riet niet zal verbreken, hoewel het melancholieke, valse geluid van dit riet niet zo welluidend is als de "stem der duiven, trommelende op haar harten", Nahum 2:7. Ik zeg dat God verklaart dat Hij het gekrookte riet niet zal verbreken en de rokende vlaswiek niet zal uitblussen, totdat Hij het recht met waarheid voortgebracht zal hebben, Jes. 42:3.

"Maar", zegt u, *"ik verlang ernaar om een indruk van Zijn verzoening te genieten in mijn geweten, een hartelijke vereniging met Hem te gevoelen en een vreugdevolle liefde voor Hem te koesteren, zodat ik met de bruid kan zeggen: "Mijn Liefste is mijn, en ik ben Zijn", Hooglied 2:16 of met Petrus: "Denwelke gij niet gezien hebt, en nochtans liefhebt, in Dewelke gij nu, hoewel Hem niet ziende, maar gelovende, u verheugt met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde", 1 Petrus 1:8."*

De vreugde waar u over sprak is brandende liefde. Wees dankbaar als u liefde in de as hebt, maar jaag naar de laatstgenoemde liefde, opdat u mocht "bekennen de liefde Gods, die de kennis te boven gaat", Efëze 3:19.

Laat me u een belangrijke oorzaak noemen van de onzekerheid waarin u voortdurend verkeert en het ongelooft, de twijfel en de slaafse vrees waardoor u heen en weer geslingerd wordt. Handel eerlijk met uw geweten en toets uzelf aan datgene wat ik u nu ga zeggen. Uw benauwdheid komt voort uit een verkeerde opvatting over God, de Fontein van al het geluk. Ziet u God niet als een Persoon, Die bekleed is met verschrikkelijke majesteit en verbolgen is op u, omdat u een zondaar bent? Beschouwt u Hem niet als een meedogenloze Rechter, Die te vergelijken is met een verwoestende vlam en een verterend vuur? Bent u niet iedere dag bang dat Hij u zal neervellen als iemand die onnut de aarde beslaat, u voor het gericht zal brengen en u op de laatste dag aan de engelen en heiligen zal voorstellen als een verdorven zondaar, terwijl al uw verborgen en onreine zonden geopenbaard zullen worden aan al het heil des hemels?

U zegt: *"Ja, dit zijn inderdaad mijn gedachten en opvattingen; u hebt mijn toestand beschreven. Zeg mij, hoe weet u dit alles?"*

Laat dat aan God over en beschouw wat ik zeg als de woorden die God door mij tot u spreekt. U zegt dat ik hierboven inderdaad uw opvattingen beschreven heb. Vanwege deze opvattingen bent u vervuld met een slaafse vrees voor God en deze vrees gaat gepaard met kwellende gedachten. Deze gedachten die in uw geest omgaan, noemt Job "woelingen". "Ik word zat van woelingen", Job 7:4. Als ik uw opvattingen op de juiste wijze heb beschreven, moet ik u zeggen dat u God aanschouwt in Zijn vlammende wet. Hij is die Rechter, die verschrikkelijke Soeverein en dat verterende Vuur waarover ik hierboven heb gesproken, als we Hem buiten Christus zien in Zijn gekrenkte wet. Als u God zo beschouwt, zult u gekweld worden, zoals er staat geschreven: "De vrees heeft pijn, en die vreest, is niet volmaakt in de liefde", 1 Joh. 4:18. Als datgene wat ik gezegd heb overeenkomt met uw ervaringen, dwaalt u in uw opvattingen. Ik zeg dat u, als een ontwaakte en levend gemaakte zondaar, in uw opvattingen dwaalt. Dat houdt u in de banden als een gevangene van slaafse vrees en ongelooft.

Laten we dan een korte tijd naar de achterste delen van God kijken, Ex. 33:23, omdat we Zijn aangezicht niet kunnen zien en leven, Ex. 33:20. Ik zeg: "Laten we met Mozes Zijn achterste delen aanschouwen." Laten we aannemen dat wijzelf ons bevinden in de steenrots Christus, zoals Mozes was in de kloof van de steenrots toen God hem Zijn achterste delen toonde. Zonder twijfel was deze rots een type van Christus en we zullen proberen in het geloof te luisteren naar datgene wat God in Zijn Woord zegt. In Jesaja 27:1 staat: "Te dien dage zal de HEERE met Zijn hard, en groot, en sterk zwaard bezoeken de Leviathan, de langwemelende slang, ja, de Leviathan, de kromme, slomme slang, en Hij zal de draak die in de zee is, doden." Nu zullen we aannemen dat deze profetie betekent, dat God de werken des duivels in de uitverkorenen zal vernietigen door Christus Jezus en dat betekent deze profetie ook inderdaad. "Te dien dage zal er een wijngaard van rode wijn zijn; zingt van dezelve bij beurte. Ik, de HEERE, behoede die; alle ogenblik zal Ik hem bevochtigen, opdat de vijand hem niet bezoeke, zal Ik hem bewaren nacht en dag. Grimmigheid is bij Mij niet" Jesaja 27:2-4.

We zullen opnieuw een blik werpen op de achterste delen van God, terwijl we in de kloof van de steenrots Christus zijn. Laten we horen wat God daar tot ons zegt. "Als de HEERE voor Zijn aangezicht voorbijging, zo riep Hij: HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid, Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden, Die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft; Die de schuldige geenszins onschuldig houdt", Ex. 34:6-7 zonder Borg. Deze Borg is Christus, "het einde der wet, tot rechtvaardigheid", Rom. 10:4. Wat denkt u van de achterste delen van Christus?

"Wel", zult u zeggen, "het is beter om Hem te volgen dan om Hem tegen te komen."

Nu dan, "Weest dan navolgers Gods als geliefde kinderen", Efëze 5:1. Dan zult u Pniël, dat is het aangezicht Gods, niet zien totdat het verderfelijke voorhangsel der sterfelijkheid verslonden zal zijn en u dat verheffende gezicht niet langer zult ontberen. "Zalig zijn de reinen van hart, want zij zullen God zien", Matth. 5:8.

Nogmaals, broeders, een hopende ziel zal gesterkt worden als zij God ziet als Een Die in Christus de wereld met Zichzelf verzoent, u uw zonden niet toerekent, maar Zijn Zoon zendt om u te zegenen door u allen van uw boze wegen af te keren. Een hopende ziel zal gesterkt worden als zij ziet dat de vlam van Gods toorn is geblust in het bloed van de Zaligmaker, dat het zwaard der gerechtigheid in het lichaam en de ziel van de dierbare Verlosser is gestoken, dat de wet ontdaan is van haar vreselijke vloek, dat de dood haar prikkel heeft verloren, dat de duivel van zijn troon is gestoten en is neergeworpen, dat de dood is overwonnen, dat het graf is verwoest en dat de poorten der hel zijn vergrendeld voor iedere gelovige en de deuren des hemels zijn geopend voor allen die vragen, zoeken en bidden.

Onze zielen zullen in het bijzonder ondersteund worden, als wij beschouwen dat deze verzoende God nu onze zeer genadige Vader is; ja, de Vader aller barmhertigheden en de God van alle troost, onze Man, onze Vriend, een krachtige Hulp, een sterke Burcht, onze onveranderlijke Beminnaar onze God, onze Leidsman en onze Bewaarder. Ja, Hij verschaft ons in overvloedige mate wat we nodig hebben, Hij is de Sterkte van ons hart, onze Rechtvaardigmaker, onze Zaligmaker, het Schild van onze hulp en ons Deel voor eeuwig. Wat denkt u nu van deze God, Die in eeuwigheid geprezen moet worden?

U zegt: *"Geloofd zij Zijn naam, al wat aan Hem is, is beminnelijk en liefelijk. Zo stellen de Schriften, die u hebt aangehaald, Hem voor."*

Het Woord van God bekrachtigt alles wat ik heb gezegd. Hij is die Gezegende voor u als u Hem aanschouwt in het verzoenende werk van de Middelaar en door Christus tot Hem komt. Aanschouw Hem zoals ik Hem heb voorgesteld vanuit Zijn eigen Woord en u zult zien dat Hij de volmaakte Schoonheid en de beste Vriend is. Dit zal u verlossen van uw slaafse vrees en verschrikking en Hij zal uw hartstochten vertederen, doen wegsmelten en bekoren, zodat u Hem zult liefhebben als de dierbaarste van alle namen en de Fontein van oneindig geluk.

Misschien zullen sommigen zeggen: *"Waartoe dient heel deze lange preek over de liefde en het nauwkeurige onderzoek ervan?"*

Omdat de apostel zegt: "En nu blijft geloof, hoop en liefde, deze drie; doch de meeste van deze is de liefde", 1 Kor. 13:13. Deze liefde vergaat nooit. Bovendien is al uw godsdienst ogendienst, als zij alleen maar voortkomt uit vrees voor de hel en u geen haat voor de zonde, dorst naar heiligheid, liefde voor God en begeerte naar Zijn gunst kent. Er is een oud Kentisch spreekwoord dat precies op uw toestand slaat: "Als de fluit zwijgt, wordt er niet meer gedanst." Ik bedoel dat uw godsdienst niet langer duurt dan uw geweten u aanspoort, wraak u voortdrijft of vleselijk gewin en de goedkeuring van de mensen u bekoren. U bent een ogendienaar, u kunt alleen maar werken als u de zweep op uw rug voelt. Zo gauw uw meester Mozes de gesel der schorpioenen neerlegt, gaat u naar de kroeg, de kaarttafel, de balzaal, luidruchtig gezelschap of de schouwburg of houdt u zich bezig met een ander ijdel vermaak. Zo gauw Mozes weer binnenkomt, gaat u weer terug naar het heiligdom en offert u God een botte duif zonder hart, Hos. 7:11 of bespot u Hem met een koud vormgebed. Iedere keer dat u die taak verricht, offert u dertig leugens aan God en daarna veegt u uw mond af en zegt u met de hoer in het spreukenboek: "Ik heb heden mijn geloften betaald", Spr. 7:14. Als u in die staat verder leeft en sterft, zal God u straffen met een groter oordeel.

- Laat me nu een beroep doen op uw geweten, terwijl u op God ziet. Als u een predikant hoort die benadrukt dat de Geest in de ziel werkt, die geen waarde toekent aan menselijke verdienste, wil en

macht, die aandringt op ijver voor de waarheid, liefde voor de waarheid, het kennen van de waarheid, het genieten van de waarheid, het doen van de waarheid en het wandelen in de waarheid en die vaak spreekt over het leven des geloofs, de vreugde van de hoop, de vrijheid van de Geest, het genieten van de liefde, een hartelijke vereniging met Christus, de vrede van het geweten en een teer respect voor de eer van God, zou u dan deze predikant en zijn prediking verachten en beschimpen? Als het geweten uw scheidsrechter en scheidsman is, zal ze dan geen "ja" zeggen? Zo waarachtig als de Heere, de God der heirscharen leeft, voor Wiens aangezicht ik sta, als u leeft en sterft als een vreemdeling van alles wat ik hierover heb gezegd, kunt u niet aan de verdoemenis van de hel ontkomen, Matth. 22:33.

- Ik zal nog een ander beroep doen op uw geweten. Hoort u niet graag een predikant die de donder van de wet preekt, die voornamelijk handelt over de wraak des hemels en die al zijn wapenuitrusting vindt in de vlammende wet van God? Vindt u ook niet dat een preek die het meest handelt over de dood, het oordeel, het verderf, de veroordeling en de vlammen van de hel uw wettische gevoelens het best beschrijft?

"Ja", zegt u, "terwijl die storm over mijn hoofd raast, ben ik één en al godsdienst. Terwijl dit gepreekt wordt, denk ik bij mezelf: o, hoe zal ik waken, werken, bidden en mijn taak verrichten wanneer ik weer thuis ben!"

Ja, maar voor u uw voeten zet over de drempel van uw deur, is het geluid van de donder in uw oren verstorven en zijn de blinde ijver die opgewekt was en de gezindheid om te werken waartoe u was gebracht, weer verdwenen. U wordt onmiddellijk gevangen genomen door de duivel en hij laat u telkens weer in een bepaalde zonde vallen. Door deze geheime zonde wordt u het hele jaar gevangen gehouden. U weet dat dit waar is. Laat het geweten zijn taak vervullen.

U zegt: *"Ik kan niet ontkennen dat dit zo is, maar ik begrijp niet hoe u dit te weten bent gekomen."*

Nee, dit zult u waarschijnlijk ook nooit weten, maar dit zeg ik u: "In de kerk van God zijn er dienstknechten en zonen." God zegt: "En de dienstknecht blijft niet eeuwiglijk in het huis, de zoon blijft er eeuwiglijk. Indien de Zoon u zal vrijgemaakt hebben, zo zult gij waarlijk vrij zijn", Joh. 8:35-36. Als u een dienstknecht bent, zult u bij de roede van Mozes blijven, tot uw hart en uw geweten verhard zijn als het aambeeld van een smid. Als u echter een zoon van God bent door het geloof in Christus Jezus zullen de prediking, de toepassing en het genieten van de onverdiende liefde van de Vader en de stervensliefde van de dierbare Verlosser uw ziel doen smelten als was voor de vlammen, totdat uw weekgemaakte hart vatbaar zal zijn voor iedere Goddelijke indruk en uw tere geweten de minste zonde groot zal achten. Ieder terecht verwijt zal dan een uitnemende olie zijn. Ja, één berisping van de lippen van een begenadigde zal een diepere indruk op uw hart maken, omdat u een wijs kind bent, dan duizend slagen bij een dwaas, Spr. 17:10.

Moge God de weinige aanwijzingen die ik u onder heb gegeven aan u toepassen en ze zegenen tot Zijn eigen eer en uw eeuwige troost. Ik voeg er niets meer toe.

Einde